ΤΟ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ΜΑΣ

ΚΑΛΛΙΣΤΡΑΤΟΣ & ΠΡΟΚΛΑ

(Συνέχεια ἐκ τῆς 2ας σελίδος)

στο βάρβαρο ποὺ ἦρθε, ποιὸς ξέρει ἀπὸ ποιὸ μέρος τῆς ἐξελληνισμένης Ἀνατολῆς γιὰ νὰ τὸν ταπεινώση μὲ τὸν πιὸ ἐξευτελιστικὸ τρόπο μπροστὰ στὶς χιλιάδες τοῦ λαοῦ, μπροστὰ στὴν Ἑλλανόδικη ἐπιτροπή, ποὺ ἑτοιμαζόταν, νὰ τοῦ φορέση τὸ στεφάνι τῆς νίκης.

Ἡ Πρόκλα νόμιζε πὼς ἄκουγε τοὺς χτύπους τῆς καρδιᾶς του, πὼς ἔβλεπε τὶς φλέβες του νὰ φουσκώνουν στὸ λαιμό του ἀπὸ τὴν ἀγωνία. Τι θἄκανε τὸ πλῆθος;

Γιὰ κάμποσες στιγμὲς νεκρικὴ σιγὴ διαδέχτηκε τὰ ὑβριστικὰ λόγια τοῦ βάρβαρου ἀγωνιστῆ. Μιὰ σιγή, γεμάτη ἔκπληξη, ἀμηχανία. Κι' ἄξαφνα, μ' ἕνα στόμα, ὅλο ἐκεῖνο τὸ πλῆθος, ἄρχισε νὰ φωνάζη:

— Σῶπα, βάρβαρε! σιωπή!.. Στὸ κάτω - κάτω δὲ σοῦ πέφτει λόγος!... δὲν εἶσαι Ἕλληνας ἐσύ!.. Ὁ Καλλίστρατος εἶναι ὁ νικητής!..

Οἱ Ἑλλανοδίκες σηκώθηκαν κι' ἔκαμαν νόημα στὸ λαὸ νὰ ἡσυχάση. Κανένας δὲν ἤθελε νὰ τοὺς ἀκούση. Γιὰ πολλὴ ὥρα θορυβοῦσαν, χειρονομοῦσαν.

Ὅταν, ἐπιτέλους, ἠρέμησε κάπως ὁ λαός, ὁ πρόεδρος τῆς Ἑλλανόδικης ἐπιτροπῆς, σηκώθηκε. Οἱ κινήσεις του ἦταν ἀργές, μετρημένες, ἡ φωνή του βαρειὰ ἀλλὰ ἤρεμη:

—Ὁ Τουρμπανιμπὰλ — ὁ βάρβαρος, δηλαδή, ἀγωνιστὴς — σφάλλει, πρόφερε καθαρά, κοφτά. Ἔχομε δώσει εἰδικὴ ἄδεια στὸν Καλλίστρατο νὰ παίρνη μέρος στοὺς ἀγῶνες γιατὶ εἶναι αὐτὸς ποὺ συνέβαλε ἀποτελεσματικὰ στὴν ἐξάρθρωση τοῦ πιὸ ἐπικίνδυνου ληστρικοῦ δικτύου τοῦ τόπου μας. Κανένας ἄνθρωπος, στὸν κόσμο, δὲν ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ μᾶς ἐλέγξη γι' αὐτό. Ὡς πρὸς τὸ ζήτημα, λοιπόν, ἐτοῦτο ὁ Τουρμπανιμπὰλ ἔχει λάθος. Παρ' ὅλ' αὐτά, ἡ Ἑλλανόδικη ἐπιτροπή, γιὰ νὰ ἐξαλείψη καὶ τὴν πιὸ παραμικρὴ ἀμφιβολία, κανονίζει νὰ επαναληφθοῦν αὔριο οἱ ἁρματοδρομικοὶ ἀγῶνες, μὲ διαγωνισμὸ τῶν δυὸ αὐτῶν ἀντιπάλων, παρ' ὅλο ὅτι ἡ αὐριανὴ μέρα εἶν' ἀφιερωμένη σ' ἄλλα ἀγωνίσματα. Καὶ τοῦτο, γιὰ νὰ φανερώσουν οἱ θεοὶ τὸ δίκιο πιὸ καθαρά.

Ἐνθουσιώδικες ζητωκραυγὲς ὑποδέχθηκαν τὰ λόγια του. Τὸ πλῆθος, μὰ κι' οἱ ἑλλανοδίκες δὲν κατάλαβαν πὼς κατὰ βάθος, αὐτὸ ἦταν σὲ βάρος τοῦ Καλλίστρατου. Ἀφοῦ ἡ νίκη ἦταν ἀναμφισβήτητα δική του, γιατὶ νὰ τὸν βάλουν νὰ μονομαχήση μὲ τὸν δόλιο Ἀνατολίτη;

Ἡ Πρόκλα ἀγανάκτησε. Καὶ τότε, γιὰ πρώτη φορά, γύρισε ζωηρὰ πρὸς τὸ μέρος τοῦ θείου της:

—Αὐτὸ εἶναι ἄδικο! φώναξε μὲ μάγουλα ἀναμμένα. Εἶναι ἄδικο, συνέχισε, ἀδιαφορῶντας πὼς θὰ τὄπαιρνε ἐκεῖνος. Γιατὶ νὰ ξαναδοκιμάση ὁ Καλλίστρατος; γιατί;

—Ἡσύχασε, τῆς εἶπε ὁ Ἱερώνυμος ἤρεμα. Ὁ Καλλίστρατος θὰ νικήση κι' αὔριο κι' ἡ φήμη του θὰ εἶναι πιὸ μεγάλη.

— Τὸν φοβᾶμαι τὸ βάρβαρο! εἶπε ἡ κοπέλλα μὲ φωνή, τώρα βραχνή, σχεδὸν σβησμένη.

— Κι' ἐγὼ τὸν τρέμω, συμφώνησε ἡ θεία της. Τὸν θεωρῶ ἱκανὸ γιὰ κάθε ἀτιμία.

— Εἶν' ἀλήθεια πὼς πρέπει νὰ φυλάγεται καλὰ ὁ Καλλίστρατος, παραδέχθηκε κι' ὁ θεῖος της, αὐτὸ ὅμως δὲ σημαίνει πὼς δὲ θὰ τὰ καταφέρη πάλι...

⁂

Ἐφιάλτες τάραζαν τὸν ὕπνο τῆς Πρόκλας, ἐκείνη τὴ νύχτα. Ξυπνοῦσε κάθε τόσο κι' ὅταν ξανακοιμόταν, ἔβλεπε τὸ ἴδιο ἐφιαλτικὸ ὄνειρο: τὸν Καλλίστρατο αἱμόφυρτο στὸ στίβο κι' ἀπὸ πάνω του, μὲ ὕφος σατανικό, τὸ βάρβαρο θριαμβευτή.

Ἦταν τόσο ζωηρὸ τ' ὄνειρο πού, κάποια στιγμὴ ἔβγαλε μιὰ φωνή. Τρομαγμένοι ξύπνησαν ὅλοι στὸ σπίτι κι' ἀπόρησαν ὅταν ἄκουσαν ὅτι ἦταν μονάχα ἕνα ὄνειρο.

Πρώτη εἶχε ἀκούσει τὴ φωνή της ἡ Ἀλκινόη ποὺ κοιμόταν ἀντίκρυ, κι' ἔτρεξε κοντά της νὰ δῆ τί τῆς συνέβαινε.

Ντράπηκε ἡ κοπέλλα κάτω ἀπὸ τὴν ἐξεταστική, θλιμμένη ματιὰ τῆς θείας της καὶ χαμογέλασε μὲ μάτια δακρυσμένα.

Τὸ πρωί, μόλις ξύπνησε, ἀφοῦ διαπίστωσε ὅτι ὁ Καλλίστρατος εἶχε φύγει, βγῆκε στὸν κῆπο καὶ προφασίστηκε ὅτι θὰ περιποιόταν τὰ λουλούδια. Κατὰ τὴν ἔξοδό της ἔκαμε νόημα στὸ νεαρὸ δοῦλο νὰ πάη κοντά της.

—Μελανίων, τοῦ εἶπε χαμηλώνοντας τὰ μάτια της, ἐπειδὴ ἡ ντροπὴ τὴν ἔπνιγε. Θὰ σοῦ ζητήσω μιὰ χάρη.

—Πές μου ἀφέντρα, ἀποκρίθηκε ὁ νέος μὲ μιὰ λάμψη χαρᾶς στὰ μάτια.

—Εἶναι ἀνάγκη νὰ σοῦ δώσω ὡρισμένες ἐξηγήσεις: Ὅπως ξέρεις, ἔκαμα πολὺ ἀνήσυχο ὕπνο ἀπόψε. Ἡ χτεσινὴ σκηνὴ στοὺς ἀγῶνες μὲ ἀναστάτωσε. Ὄχι γιὰ τίποτ' ἄλλο, δὲν μπορῶ ν' ἀνεχθῶ τὸ ἄδικο καὶ μάλιστα σὲ ἑλληνόπουλο, σὲ σχεδὸν συμπατριώτη μου...

Τάχα νὰ πίστευε ὁ Μελανίωνας πὼς τὸ μόνο αἴτιο γι' αὐτό της τὸ διάβημα ἦταν ἕνα γενικὸ συναίσθημα δικαιοσύνης;

— Γι' αὐτὸ Μελανίων, εἶπε ἡ Πρόκλα, σὰ νὰ μάντεψε τὶς σκέψεις του. Γιὰ τὸ σκοπό, λοιπόν, ἐτοῦτο θὰ σὲ παρακαλέσω νά... νὰ τὰ καταφέρης νὰ βρίσκεσαι, πρὶν ξαναρχίσουν οἱ ἀγῶνες, στὴν Ἀφετηρία. Κατάλαβες; ὁ Καλλίστρατος ἴσως νὰ ἔχη ἀνάγκη ἀπὸ ὑπεράσπιση... ἴσως νὰ παραστῆ ἀνάγκη νὰ τὸν σώση κάποιος ἀπὸ ἐνδεχόμενο κίνδυνο... Δὲν ξέρω... ἕνα μαῦρο προαίσθημα μὲ κυνηγάει. Δὲ θἄθελα νὰ πάθη κακὸ αὐτὸς ὁ νέος ποὺ φαίνεται νὰ πικράθηκε ἀπὸ τὰ πρῶτα κιόλας βήματά του στὴ ζωή.

— Κάμνεις, σὰ νὰ εἶσαι πιὸ μεγάλη ἀπ' αὐτόν, ἀφεντοκόριτσό μου, καὶ τοῦ δίνεις προστασία, ποὺ θἄπρεπε νὰ τοῦ τὴ δώσουν ἄλλοι, πιὸ μεγάλοι.

— Δέν... δὲ ξέρω... Ἴσως οἱ «πιὸ μεγάλοι» μπορεῖ νὰ μὴ σκέφτηκαν αὐτὰ ποὺ σοῦ εἶπα.

— Σωστά· καὶ γιὰ νὰ τὰ σκεφτῆς μόνο ἐσύ, ἡ μικρή, ἡ ἀκατασταλαχτη, θὰ πῆ πὼς κάτι ἄλλο σοῦ συμβαίνει...

—Ὦ Θεοί! Ἄμποτε νὰ μὴ νοιώθω κάτι τέτοιο, σὰν ἐκεῖνο ποὺ ἐσὺ σκέφτεσαι, πιστέ μου δοῦλε!

Ὁ Μελανίωνας ἐπεσφράγισε τὶς ὑποψίες του: Ἡ Πρόκλα ἀγαποῦσε τὸν Καλλίστρατο καὶ μάλιστα στὶς πιὸ δραματικές του στιγμές. Αὐτὸ ἔκαμε τὸ σκλάβο συνομιλητή της νὰ συμπονέση. Ὅλ' ἡ χαρὰ εἶχε σβήσει ἀπὸ τὸ πρόσωπο τοῦ νεαροῦ δούλου. Ἡ μορφή του εἶχε πάρει μία ἔκφραση σοβαρή, αὐστηρὴ καὶ τὰ μάτια του τὴν κύτταζαν βαθειά, ἐρευνητικά, γεμᾶτα θλίψη καὶ παράπονο.

— Μὴ προχωρεῖς ἄλλο, ἀφέντρα Πρόκλα, τῆς εἶπε μὲ φωνὴ βαθειά, θλιμμένη. Κατάλαβα τὴ διαταγή σου.

— Δὲν εἶναι διαταγή...

— Κάθε ἐπιθυμία τοῦ ἀφέντη εἶναι διαταγὴ γιὰ τὸ σκλάβο, ἀποκρίθηκε ὁ νέος.

— Εἶναι παράκληση, Μελανίων, εἶπε ἡ κοπέλλα ὅσο μποροῦσε πιὸ γλυκά. Δὲν ξέρω γιατί... γιατὶ δὲν θἄθελα νὰ πάθη τίποτα ὁ Καλλίστρατος. Λοιπόν...

— Δὲν χρειάζεται νὰ μοῦ πῆς τίποτ' ἄλλο. Θὰ εἶμαι δίπλα του, ὅσο γίνεται πιὸ κοντά του, πρὶν ξεκινήση. Θὰ εἶμαι ἡ σκιά του, τὰ μάτια του, ὁ νοῦς του. Ὅ,τι δὲ θὰ μπορῆ ν' ἀντιληφθῆ ἐκεῖνος, θὰ τὸ ἰδῶ ἐγώ. Κι' ἂν τυχὸν τοῦ ἐπιτεθῆ ὁ βάρβαρος, ἐμένα θὰ χτυπήση πρὶν ἀπ' τὸν Καλλίστρατο.

— Δὲ θέλω νὰ πάθης καὶ σὺ κακό, εἶπε μ' ἀληθινὴ ἀγωνία ἡ Πρόκλα.

Ἕνα πικρό, παραπονιάρικο χαμόγελο ἄνθισε στὰ χείλη τοῦ νέου:

— Τί σημασία ἔχει κυρά μου; Ἡ ζωὴ ἑνὸς σκλάβου δὲν ἀξίζει καὶ πολύ. Μερικὰ χρυσὰ νομίσματα, τίποτα παραπάνω... Χαῖρε Πρόκλα... Νὰ εἶσαι ἥσυχη γιὰ τὸν Καλλίστρατο, φτάνει νὰ δικαιολογήσης τὴν ἀπουσία μου στοὺς μεγάλους μου ἀφέντες...

Πρὶν προφτάση νὰ τοῦ πῆ ἄλλη λέξη, ὁ δοῦλος ἐξαφανίστηκε. Κι' ἡ Πρόκλα, ἔμεινε μὲ τὸ ποτιστήρι στὸ χέρι καὶ τὴν καρδιὰ σφιγμένη, χωρὶς νὰ ξέρη, ἂν χαιρόταν ποὺ εἶχε δεχτῆ τὴν ἐντολή της ὁ νεαρὸς σκλάβος ἢ ἂν λυπόταν γι' αὐτό...

⁂

Ἡ ἀτμόσφαιρα ἦταν γεμάτη ἀγωνία, πρὶν ἀκόμα ἀρχίσουν οἱ ἀγῶνες, ἐκεῖνο τὸ πρωΐ. Ἡ Πρόκλα παρακάλεσε, μὲ τρόπο, τὸ θεῖο της νὰ πᾶνε νωρίς, κι' ἀκόμα νὰ βροῦν θέση κοντὰ στὴν Ἀφετηρία, ποὺ ἦταν καὶ τὸ τέρμα τῆς διαδρομῆς. Ἤθελε νὰ βρίσκεται στὸ σημεῖο ἀπ' ὅπου θὰ μποροῦσε νὰ παρακολουθήση πιὸ καλὰ τὴ δραματικὴ μονομαχία.

Πρὶν ἀρχίση ὁ ἀγώνας, κάτι παραξένεψε τὴν Πρόκλα. Κόσμος πολύς, ἄνθρωποι μὲ πρόσωπα σκυθρωπά, δυσάρεστα, ἦταν μαζεμένοι ἐκεῖ, στὸ χῶρο τῆς ἐκκίνησης. Αὐτὰ ποὺ φοβόταν ἡ κόρη τοῦ Νίκανδρου γιὰ τὸν Καλλίστρατο, τὰ ὑποψιάζονταν καὶ πολλοὶ ἄλλοι. Χωρὶς νὰ τὸ θέλη, ἔπιρε τ' αὐτὶ τῆς νέας τὴ συζήτηση δύο κοριτσιῶν, ποὺ στεκόταν δίπλα της:

—Ὁ βάρβαρος εἶναι ἱκανὸς γιὰ κάθε κακό, ἔλεγε ἡ μιά, ὅπως ἀπόδειξε χτὲς μὲ τὴ συμπεριφορά του. Θἄθελα νὰ μὴ γίνουν οἱ σημερινοὶ ἀγῶνες.

— Λένε πὼς ὡρκίστηκε, ὅτι μὲ κάθε τρόπο θ' ἀποσπάση τὴ νίκη ἀπὸ τὸ νεαρὸ Ἕλληνα, ἀπάντησε ἡ ἄλλη.

Ἡ Πρόκλα, ὅταν ἄκουσε τὰ λόγια τῆς τελευταίας ἀνησύχησε πολύ.

Συνεχίζεται στὸ ἑπόμενον φύλλο

Η ΜΕΤΑΚΙΝΗΣΙΣ ΤΟΥ ΠΛΗΘΥΣΜΟΥ ΤΗΣ ΥΠΑΙΘΡΟΥ ΠΡΟΣ ΤΑΣ ΠΟΛΕΙΣ

Μετὰ τὸν δεύτερον παγκόσμιον πόλεμον, παρετηρήθη ἐντυπωσιακὴ μετακίνησις ἐμψύχου ὑλικοῦ τῶν πολυτίμων γεωγραφικῶν διαμερισμάτων τῆς ὑπαίθρου, πρὸς τὰς πόλεις. Ἡ τοιαύτη μετακίνησις, ἡ ὁποία ὀνομάζεται Ἀστυφιλία, συνεχιζομένη καὶ κατὰ τὴν ἐποχήν μας ηὐξημένως καὶ ἐγκυμονοῦσα πολλοὺς κινδύνους εἰς τὴν Πολιτείαν μας, ὀφείλεται εἰς πολλοὺς λόγους, τοὺς σπουδαιοτέρους ἐκ τῶν ὁποίων ἐνταῦθα θὰ ἀναπτύξωμεν.

Ἐξετάζοντες κοινωνιολογικῶς μὲ ἀντικείμενον ἐξετάσεως τὴν ἐνέργειαν καὶ τὰς πράξεις τῶν πληθυσμῶν αὐτῶν, θὰ διαπιστώσωμεν ὅτι τὰ αἴτια τὰ παρορμοῦντα τοὺς πληθυσμοὺς τῆς ὑπαίθρου πρὸς τὰς πόλεις εἶναι πολλὰ διαφόρου ἐντάσεως καὶ ἰσχύος. Καθ' ἡμᾶς θεωρεῖται συστηματικωτέρα ἡ κατάταξις αὐτῶν εἰς τρία: 1) Ψυχολογικὰ — ἀτομικὰ — ὁμαδικά. 2) Κοινωνικὰ αἱ 3) οἰκονομικά. Ἐλαυνόμενοι οἱ ἀγροτικοὶ πληθυσμοί, ὑπὸ τῶν ἀνωτέρω ἐλατηρίων, δημιουργοῦν τὸ παρατηρούμενον σήμερον ρεῦμα Ἀστυφιλίας. Ἐὰν μὲν εἶναι ἀτομικὴ ἡ μετακίνησις καὶ οὐχὶ ὁμαδική, ὀφείλεται ἀποκλειστικῶς εἰς ψυχολογικὰ - ἀτομικὰ αἴτια, διαφόρου συνθέσεως. Μετακινεῖται τὸ ἄτομον ἀπὸ μικροκοινωνίαν πρὸς μεγαλυτέραν, πιὸ ἀρτίως ὀργανωμένην καὶ πιὸ ἰσχυρὰν ἐμφανιζομένην. Ἐπιχειρεῖ λόγῳ τοῦ χαρακτῆρος του, κάτι τὸ ὁποῖον ἀντιτίθεται πρὸς τοὺς χαρακτῆρας τῶν ἄλλων, ἐπιδιώκων οὕτω τὴν ἐπίτευξιν κάποιου ἀποτελέσματος τελείως διαφόρου, ἴσως καλυτέρου καὶ πιθανῶς ἀνωτέρου. Γνωρίζει τὴν ἐργασίαν του, τὴν σταδιοδρομίαν του καὶ τὸ μέλλον του εἰς τὴν ὕπαιθρον, συγκρίνει τὸ ὄφελος καὶ ἀποφασίζει ἀναλόγως. Πολλάκις ἀντιλαμβάνεται τὴν στενότητα τῆς περιουσίας τοῦ πατρός του, ἐν συγκρίσει μὲ τοὺς δικαιούχους ἀδελφούς του καὶ τρέπεται, πρὸς ἀνεύρεσιν ἐργασίας καὶ ἐπαγγελματικὴν ἀποκατάστασιν εἰς τὰς πόλεις. Οἱ ἕνεκεν τούτου μετακινούμενοι παραβιάζουν τὴν ἀγροτικήν των συνείδησιν, θυσιάζοντες πολλά, καὶ πιέζουν τὸ αἴσθημα τῆς ἀγάπης των πρὸς τὴν ἰδιαιτέρα των πατρίδα. Αἱ τοιούτου εἴδους μετακινήσεις ὀφελοῦν παρὰ ζημιώνουν. Ἐὰν δὲ τὸ ρεῦμα εἶναι ὀγκωδέστερον, ὁρμητικώτερον καὶ περισσότερον φυσικῶς ἐπικίνδυνον, ὀφείλεται περισσότερον εἰς Κοινωνικὰ καὶ οἰκονομικὰ αἴτια, εἰς τὰ ὁποῖα ὁπωσδήποτε συμμετέχουν καὶ τὰ ψυχολογικά. Εἰς τὴν ὁμαδικὴν Ἀστυφιλίαν ἐνυπάρχουν ψυχολογικὰ αἴτια, ἀλλὰ ὁμαδικά, κυρίως ἡ ἐπιδίωξις τῆς ἀποκαταστάσεως τῆς κοινωνικῆς των τάξεως, μὲ τὴν εἴσοδόν των εἰς εὐστοχωτέραν διηρθρωμένην Κοινωνίαν. Ἐπιζητοῦν νὰ ἀναδείξουν, πνευματικοὺς ἀνθρώπους, χρησίμους εἰς ἑαυτοὺς καὶ εἰς τὴν Κοινωνίαν καὶ δυστυχῶς προσκόπτουν ἢ λόγῳ ἐλλείψεως παντελῶς Γυμνασίου ἢ λειτουργίας πλημμελοῦς. Τὰ Πανεπιστήμια σπανίζουν γενικῶς ἐν τῇ χώρᾳ καὶ διὰ τοῦτο ὁ ἀγροτικὸς κόσμος ἀπέχει τοπικῶς καὶ Οἰκονομικῶς ἀπ' αὐτά. Ἰατρικὴ περίθαλψις ἀνεπαρκής, προσφεύγοντες οἱ ἄνθρωποι οὗτοι εἰς τὰ βότανα ἐπὶ περιπτώσεων ἀσθενείας. Ἐπὶ τῶν περιπτώσεων τῶν καταγμάτων κλπ. ἐλλείψει ὀρθοπεδικῶν ἰατρῶν καταφεύγουν εἰς τὴν «χειροπρακτικήν». Ἐδῶ ἂς σημειώσωμε, ὅτι διὰ τῶν Ἀγροτικῶν Ἰατρείων τὰ ὁποῖα ἡ Πολιτεία μας ἵδρυσε κατὰ τὸν τελευταῖον καιρόν, παρεσχέθη μεγάλη βοήθεια καὶ ἀρωγή.

Συγκοινωνία ἀνύπαρκτος καὶ καθυστερημένη, μὴ δυναμένη νὰ ἐξυπηρετήση τοὺς πληθυσμοὺς τῆς ὑπαίθρου, κατὰ τὴν μεταφορὰν ἀγαθῶν ἐκ τῶν πόλεων. Τὰ βασικὰ μέσα διασκεδάσεως, τὰ ὁποῖα θὰ ἐμετρίαζον τὴν τυραννικὴν των ζωήν, δὲν ὑπάρχουν εἰς τὰ καταδικασμένα των μέρη, ἐνῷ περιοχαὶ καταδίκων ἔχουν περισσοτέρας διασκεδάσεις. Ἡ πλουσία καὶ ἑλκυστικὴ εἰσροὴ νεωτεριστικῶν ἰδεῶν, ἐξῆψε τὴν ἐπιθυμίαν πρὸς ἐγκατάστασιν εἰς τὰς πόλεις, ἔνθα ἤρχισε ἀναπτυσσομένη ἡ ἐκβιομηχάνισις αὐτῶν. Καὶ ἤδη ἐφθάσαμεν εἰς τὸν οἰκονομικὸν κυρίως λόγον, μὲ κρᾶμα ψυχολογικῶν ἐλατηρίων. Εἶναι γνωστὸν τοῖς πᾶσιν, πόσας ὥρας ὁ ἐργάτης γεωργὸς ἐργάζεται εἰς τὴν ὕπαιθρον, βασανιζόμενος ἀπ' τοὺς ἀνέμους καὶ τὰς καταιγίδας καὶ ταλαιπωρούμενος ἀπὸ τὸν λίβα. Πολλάκις ἐργάζεται ἄνευ γεύματος, μὲ ἐλάχιστον ἄρτον ἐξ ἀραβοσίτου καὶ τὸ χειρότερον, τὸ εἰσόδημά του εὑρισκόμενον ἐν ἀμέσῳ ἐπιδράσει μὲ τὰς καιρικὰς συνθήκας, δὲν εἶναι ἀνάλογον πρὸς τοὺς ὑπερμεγέθεις κόπους του. Κι' ἀμέσως ἐδῶ βλέπομεν τὴν διαφορὰν τοῦ εἰσοδήματος τῶν ἐργατῶν τῆς ὑπαίθρου, ἀπὸ τὸ τῶν ἐργατῶν τῶν βιομηχανικῶν πόλεων. Τὸ ἐργατικὸν βιομηχανικὸν εἰσόδημα εἶναι σταθερόν, μὲ προοπτικὰς αὐξήσεως παρὰ μειώσεως αὐτοῦ. Ὁ ἐργάτης τῆς βιομηχανίας ἐργάζεται κανονικὸν ὡράριον. Ἡ τοιαύτη κανονικότης τοῦ ὡραρίου ἐργασίας, εἶναι ξένη πρὸς τὴν γεωργικὴν ἐργασίαν. Διπλάσιον εἰσόδημα τοῦ ἐργάτου τῆς βιομηχανίας καὶ πολλαπλάσια ἡ ἄνεσις καὶ ἡ εὐημερία αὐτοῦ, ἐν ἀντιθέσει μὲ τὸν ἐργάτην τῆς ὑπαίθρου. Ἑπομένως ἡ ζωὴ τῆς πόλεως, εἶναι ἀκοπωτέρα καὶ οἰκονομικωτέρα. Διὰ νὰ συγκρατηθῇ καὶ διατηρηθῇ ὁ ἐγγυώμενος τὴν ἀθανασίαν τοῦ κράτους μας, πληθυσμὸς τῆς ὑπαίθρου, πρέπει αἱ ἐλλείψεις του καὶ θελήσεις του, νὰ γίνουν ἐπείγουσαι διαταγαὶ διὰ τοὺς ἰθύνοντας, ἵνα καταβληθῇ, ἡ ἐκ μέρους των ἐπιβεβλημένη λυτρωτικὴ μέριμνα καὶ δοθῇ εὐκταία λύσις, πρὸς ἀναχαίτησιν τῆς Ἀστυφιλίας καὶ διατήρησιν τῶν ἀγροτικῶν μικροκοινωνιῶν, εἰς τοὺς κόλπους τῶν ὁποίων «διαιωνίζεται ἡ Ἑλληνοπρεπὴς ἀρετή» καὶ διαπλάσσεται ἡ Ἑλληνικὴ συνείδησις.

Ν. ΜΠΑΖΙΩΝΗΣ

Η ΠΙΤΤΑ ΤΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ

(Συνέχεια ἐκ τῆς 1ης σελίδος)

λεση, ἀλλὰ καὶ πόσος ὁ θαυμασμὸς τῶν θεατῶν!

Ἔχουν, ὡστόσο, ἀρκετὰ κουρασθῆ οἱ χορευτὲς καὶ ἀποσύρονται, γιὰ νὰ ἐμφανισθῆ μιὰ καλλιτέχνις τοῦ τραγουδιοῦ, ποὺ μὲ τὰ γεμᾶτα τέχνη καὶ ἁρμονία τραγούδια της καὶ μὲ τὴν καλλιεργημένη φωνή της ἐνθουσιάζει καὶ συγκινεῖ.

Τὸ πρόγραμμα, τέλος, μὲ τὰ τραγούδια αὐτὰ ἔχει ὁλοκληρωθῆ, ἐνῶ ἕνας ἀπὸ τοὺς μουσικοὺς τῆς ὀρχήστρας δηλοῖ ὅτι ἡ ὥρα εἶναι 9 μ.μ. καὶ ἡ τελετὴ λήγει.

Ἀρχίζει ἀμέσως ἡ ἀποχώρηση ὅλων μὲ τὴ βαθειὰ ἱκανοποίηση ὅτι ψυχαγωγήθηκαν μερικὲς ὧρες σὲ ἀτμόσφαιρα ζεστή, εὔθυμη ἀλλὰ καὶ συγκινητική, μὲ τὴν ἐμφάνιση παλιῶν παιδικῶν μας φίλων, σὲ μιὰ ἀτμόσφαιρα γνήσια Μακρηνολιβισιανή.

Καλὴ χρονιὰ σὲ ὅλους, γεμάτη χαρὰ καὶ εὐτυχία καὶ θερμὲς εὐχὲς γιὰ μιὰ ἄλλη παρόμοια συγκέντρωση τοῦ χρόνου.

ΜΙΧ. ΠΑΝΗΓΥΡΗΣ

Η ΣΗΜΑΣΙΑ ΤΩΝ ΕΟΡΤΩΝ ΤΩΝ ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΩΝ

(Συνέχεια ἐκ τῆς 3ης σελίδος)

τικυκλώνας τῶν παραστρατημένων ἀνθρώπων, νὰ ξανασυνδέση τὴν κοινωνία μὲ τὸν δεσμὸ τῆς ἀλληλεγγύης καὶ τῆς ἀνθρωπιᾶς καὶ νὰ διδάξη, ὅτι μόνον ἕνα μῖσος νὰ ὑπάρχη «τὸ μῖσος τοῦ μίσους». Δὲν πρέπει νὰ γιορτάζουμε τὰ Χριστούγενα γιὰ τὴν οἰνοποσία καὶ κοιλιοδουλεία, ἀλλὰ γιὰ νὰ ἀποκτήσωμε τὸ αἴσθημα τῆς θρησκείας ἐντονώτερα καὶ νὰ νοιώσουμε ἀπὸ τὰ βάθη τῆς καρδιᾶς μας, τὶς ἀνάγκες τῶν συνανθρώπων μας. Νὰ μὴν προσπαθοῦμε νὸ χτίσουμε τὸ σπίτι μας στὸ καλύτερο καὶ μαγευτικὸ μέρος, σὰν τὸ Ψυχικό, Φιλοθέη κλπ., ἀλλὰ νὸ τὸ χτίσουμε θὲ κείνη τὴν περιοχὴ ποὺ μένουν οἱ περισσότεροι φτωχοί, ἄρρωστοι καὶ κουρελιασμένοι. Ἐκεῖ ὑποφέρει κόσμος καὶ μιὰ σταγόνα φιλανθρωπίας καὶ ἐλεημοσύνης, μπορεῖ νὰ δροσίση τὴ διψασμένη φτώχεια. Ὁ Χριστὸς θέλει τὶς μέρες αὐτὲς τῶν Χριστουγέννων, νὰ μὴν παρασυρθοῦμε στὶς ὑλικὲς ἀπολαύσεις καὶ στὸ πῶς θὰ γιορτάσουμε πιὸ μοντέρνα καὶ πλουσιοπάροχα, ἀλλὰ νὰ σκεφθοῦμε τὴν ζωὴ τῆς ψυχῆς καὶ νὰ κάνωμε ἀγαθοεργίες. Θέλει νὰ προσφέρωμε, σὰν τοὺς Μάγους, τρία δῶρα, τὴν Πίστη μας στὸν Θεό, τὴν Ἀγάπη μας καὶ τὴν ἐλεημοσύνη μας στοὺς συναθρώπους μας. Τὸ λαμπρὸ ἀστέρι, ποὺ φώτισε τοὺς Μάγους νὰ βροῦν τὸ Χριστό, ἂς φωτίση τὸ λογικὸ ὅλης τῆς ἀνθρωπότητος, γιὰ νὰ βρῆ τὴν πραγματικὴ καὶ ἀληθινὴ θρησκεία, μὲ ὅλη τὴν Εὐτυχία της.

Ν. ΜΠΑΖΙΩΤΗΣ

ΠΑΤΡΙΩΤΙΚΕΣ ΑΝΑΜΝΗΣΕΙΣ

(Συνέχεια ἐκ τῆς 3ης σελίδος)

Εἰς τὴν δύσκολη αὐτὴ στιγμή, μιὰ σωτήρια σκέψη, φώτισε τὸ νοῦ μου, νὰ πάω νὰ ἐμπιστευθῶ, τὰ κοσμήματά μου, — ποὺ ἦταν ἀρκετῆς ἀξίας — εἰς τὶς καθολικὲς ἀδελφές, τοῦ Ἰταλικοῦ Ἐρυθροῦ Σταυροῦ, οἱ ὁποῖες πραγματικῶς μὲ ἐβοήθησαν καὶ ὅπως τοὺς τὰ ἔδωσα, μοῦ τὰ παρέδωσαν ὅταν ἤλθαμε, στὴν Ἑλλάδα καὶ τόσο μᾶς ἐχρησίμευσαν στὶς δύσκολες περιστάσεις ποὺ μᾶς βρῆκαν κατόπιν...

Μπήκαμε τέλος, μέσα σ' αὐτὴ τὴ σύγχιση, τὴν ἀπελπισία καὶ παραζάλη, στὶς βάρκες — σωστὰ ἀνθρώπινα ναυάγια — κι' ἀποχαιρετούσαμε μὲ δάκρυα στὰ μάτια, τὴν ὡραία Πατρίδα μας, τὶς γραφικὲς ἀκτὲς καὶ τὰ βουνά της, ποὺ ἀλλοίμονο ἀπὸ τότε δὲν τὰ ξαναείδαμε πιά..

Πιστεύαμε ὅτι πηγαίναμε γιὰ τὴ Ρόδο καὶ ὅτι θὰ ξαναγυρίζαμε πάλι.

Δὲ μποροῦσε νὰ βάλη ὁ νοῦς μας, πὼς θὰ φεύγαμε γιὰ πάντα!

Μόλις βγῆκαν τὰ καΐκια στὸ πέλαγος γεμᾶτα μὲ τὰ γυναικόπαιδα, ἀρχίζει μιὰ τρικυμία, ποὺ κοντέψαμε νὰ πνιγοῦμε. Οἱ ναυτικοὶ ἀναγκάστηκαν νὰ πετᾶνε τὰ πράγματά μας (ποὺ ἦταν τὰ ἀπολύτως ἀπαραίτητα, τὰ σκεπάσματά μας, καὶ τὰ ροῦχα μας), στὴ θάλασσα, γιὰ νὰ ἐλαφρώση τὸ φορτίο νὰ μὴ βουλιάξουμε.

Ἡ μιὰ δυσκολία πάνω στὴν ἄλλη, κι' ἔχει ὁ Θεός!..

Τέλος, θαλασσοδαρμένοι, ἐξαντλημένοι καὶ ἀπελπισμένοι, κατωρθώσαμε νὰ φθάσουμε στὴ Ρόδο.

Ἐδῶ ἄλλα βάσανα πάλι. Οἱ Ἰταλοὶ ποὺ εἶχαν τότε τὰ Δωδεκάνησα, γιὰ νὰ εὐχαριστήσουν τοὺς Τούρκους, δὲν ἐπέτρεψαν τὴν ἀποβίβαση τῶν καταδιωγμένων καὶ ἐξορίστων γυναικοπαίδων, στὸ Ἑλληνικὸ αὐτὸ νησί.

Οὔτε ἴχνος ἀνθρωπισμοῦ!..

Ἄλλα ἀφεντικὰ ἐδῶ...

Οἱ Ἕλληνες κάτοικοι τῆς Ρόδου, ἔκαναν ἐπίμονα διαβήματα στὶς Ἰταλικὲς ἀρχές, γιὰ νὰ μᾶς ἀφήσουν νὰ ἀποβιβαστοῦμε, ἔστω καὶ γιὰ λίγες ἡμέρες. Ἀλλὰ ἐστάθη ἀδύνατον!

Δὲν τοὺς ἐνδιέφερε καὶ ἂν πεθαίναμε.

Ἔτσι ἐμεῖς περιμέναμε στὰ καΐκια, ἔξω στὸ πέλαγος, ἀπελπισμένοι, χωρὶς νὰ ξέρουμε τί θὰ γίνουμε.

Μέσα στὴν ἀπελπισία μας, βλέπομε τὰ Ἑλληνικὰ βαπόρια, ποὺ εἶχε στείλει ὁ Μικρασιατικὸς Σύλλογος, ποὺ ἔρχονταν πίσω μὲ τὸν πληθυσμὸ ποὺ εἶχαν παραλάβει ἀπὸ τὴν παραλία «Κορδόνι», τῆς Μάκρης.

Ἀνεβήκαμε ἐπὶ τέλους στὸ βαπόρι ποὺ ἔβαλε πλώρη γιὰ τὴν Ἑλλάδα καὶ τότε καταλάβαμε πὼς ἀλλοίμονο, φεύγαμε πλέον ὁριστικὰ ἀπὸ τὴν ἀγαπημένη πατρίδα μας, καὶ ἡ μόνη μας παρηγοριὰ καὶ ἐλπίδα ἦταν ὅτι θὰ πηγαίναμε σὲ Ἑλληνικὸ ἔδαφος, καὶ θὰ ἀναπνέαμε κι ἐμεῖς τὸν ἀέρα τῆς Ἐλευθερίας.

ΒΕΡΟΥΛΑ ΔΗΜ. ΔΑΜΙΑΝΟΥ
τὸ γένος Μιχ. Δελησάββα

(Συνεχίζεται)

ΤΟ ΦΙΛΙ ΤΟΥ ΚΑΜΠΟΥΡΗ

(Συνέχεια ἐκ τῆς 3ης Σελίδος)

— Ποιὸς εἶσαι; μοῦ λέγει δυνατά.

Ἐγὼ κούνησα ἀρνητικὰ τὸ κεφάλι μου καὶ κάθισα σοβαρὴ στὸν καναπέ. Τὸν εἶδα νὰ τρέχη, νὰ παίρνη τὴ λάμπα καὶ νὰ τὴ φέρνη κοντά μου πολύ. Κοιταχτήκαμε στὰ μάτια. Ἐγὼ τἄπαιζα μὲ μιὰ τσαχπίνικη εἰρωνεία, ἐνῷ ἕνα γέλοιο ἠχηρὸ ἄφησα ν' ἁπλωθῆ στὴν κάμαρα. Ἐκεῖνος μὲ κοίταξε προσεχτικὰ καὶ συνέλαβα στὸ κοίταγμά του μιὰ λάμψη θριάμβου νὰ φωτίζη τὸ ἀσπράδι τῶν μαύρων ματιῶν του.

— Σᾶς ξέρω! φώναξε. Ἐγὼ σήκωσα ἀδιάφορα τοὺς ὤμους.

— Καὶ ὅμως εἶστε σεῖς!! μοῦ ξαναλέει.

Κ' ἔπειτα σὰ νὰ μὴν ἔκανε αἴσθηση ἡ παρουσία μου, χαμήλωσε τὸ φυτίλι τῆς λάμπας, ἔτσι ποὺ μόλις ἕνα φῶς ἀνεπαίσθητο ἔπεφτε πάνω στὰ πράγματα. Ἐντελῶς τυχαῖα τὸ μάτι μου ἔπεσε πάνω στὸ μαστίγιο, ποὺ σὰν φίδι ἦταν κουλουριασμένο στὸ τραπέζι. Σηκώθηκα γρήγορα καὶ τὸ πῆρα. Ὁ καμπουράκος ἦλθε καὶ κάθισε κοντά μου. Τότε ἄρχισα νὰ περιστρέφω τὸ μαστίγιο. Στὴν ἀρχὴ μὲ κάποια προσοχή. Ἔπειτα ποιὸ γρήγορα. Ξαφνικὰ τὄφερα μὲ τέτοια δύναμη πάνω στὰ μακρυά του χέρια, ποὺ τἆχε συμπλεγμένα στὰ γόνατά του, ὥστε ἄφησε μιὰ φωνὴ τρόμου. Ἔμπηξα γέλοια δυνατά, ἐνῷ τοὔλεγα μ' ἐπίσημο τόνο στὴ φωνή:

—Δυστυχῶς δὲν εἶμαι ὁ ἄγγελος ποὺ γνωρίσατε. Εἶμαι ἕνας διάβολος.

Ἄχ, πὼς νὰ πῶ ἐκείνη τὴ στιγμή; Τὰ χέρια του ἦσαν σημαδεμένα ἀπ' τὴ μαστιγωσιὰ καὶ τὰ μάτια του πετοῦσαν κόκκινες σπίθες. Γύρισα τὶς πλάτες μου μὲ ὑπεροψία καὶ πῆγα κατὰ τὴν πόρτα. Μὰ τὴν ἴδια στιγμὴ συνέβηκε αὐτό, ποὺ ποτὲς δὲ θὰ ξεχάσω.

Σὰν πίθηκος ἀγριεμμένος πήδηξε καὶ μ' ἅρπαξε μὲ τέτοια δύναμη, ποὺ ἦταν ἀδύνατο νὰ κουνηθῶ. Μάταια πάλευα νὰ ξεφύγω τὸ σφίξιμό του. Τὸ μικρό του ἐκεῖνο κορμὶ ἦταν πανίσχυρο τὴν ὥρα ἐκείνη. Μὲ πῆρε σὰν ἕνα πούπουλο καὶ μὲ ἀπόθεσε στὸν καναπέ. Κι' ἐκεῖ μὲ χείλη ὑγρὰ ἀπ' τὸ πόθο, μὲ μάτια, ποὺ τὸ μῖσος κι' ὁ ἔρωτας εἶχαν συμμαχήσει σὲ μιὰ ἀκτινοβολία ὑπεροχῆς, μὲ φιλοῦσε, μὲ φιλοῦσε ἀχόρταγα, σὰ ν' ἄθελε νὰ ρουφήξη ὅλη τὴν δροσιὰ τῶν δέκα τεσσάρων μου χρόνων, ἐνῷ μὲ σαρκασμὸ μοῦ σφύριζε στ' αὐτί μου:

— Καλὴ ἀντάμωση στὴν κόλαση!

Τὴν ἄλλη μέρα δὲν τὸν ξαναεῖδα. Ἡ γωνιὰ ἦταν ἄδεια. Μὰ οὔτε τὴν ἄλλη. Ἔπειτα ἀπὸ κάμποσο καιρὸ ἔμαθα πὼς τὸ καμπούρικο παιδὶ πέθανε σ' ἕνα χωριὸ ἀπὸ μαρασμό!

Ἔτος 1930

ΤΟ ΣΠΙΡΤΟΖΙΚΟ ΠΝΕΥΜΑ ΤΩΝ ΑΝΘΡΩΠΩΝ ΤΗΣ ΠΑΤΡΙΔΟΣ ΜΑΣ

(Συνέχεια ἐκ τῆς 3ης σελίδος)

συμπεριφερόταν καλὰ στὸ σπίτι τους, κι' αὐτὲς δὲν χάνουν τὴν εὐκαιρία, μὲ τὸ πρῶτο τράβηγμα τοῦ μαντηλιοῦ:

Τοῦ φίδιν τοῦ τρικέφαλουν
ὄπου ἤβγεν ἀπ' τ᾽ ἀμπέλιν, λέ
Κι' ἔφαϊν τοὺν Ἀντώνην μου
ποὔταν κακὸν ἀγγέλιν, λέ

Ὅσο γιὰ τὸ «λὲ» μὴ μὲ ρωτήσετε, οἱ γνώσεις μου θὰ σταματήσουν ἐκεῖ, φαντάζομαι ὅμως πῶς ἦταν ἕνας ἔξυπνος τρόπος γιὰ νὰ δώσουν ρυθμὸ στὸ στίχο τους. Κι' ἕνα ἄλλο, ἐξ ἴσου νόστιμο:

Βρὲ χάϊ Χατζηκανέλλη μου
κι' Ἀντώνη τοῦ Κασάπη
Ἂς ἤθα 'φέρης τοῦ τυρὶν
κι' ἂς ἤθελις πιθάνης.

Ἐνδιαφερόταν ἡ καημένη γιὰ τὶς χειμωνιάτικες προμήθειες ποὺ δὲν εἶχε προλάβει νὰ συμπληρώση ὁ μακαρίτης.

Ἀλλὰ ὅλα τὰ χαριτωμένα ποὺ συνέβαιναν κάθε τόσο δὲν περιοριζόταν στοὺς πέντε - δέκα μπριόζους οἱ ὁποῖοι στὸ κάτω - κάτω τὸ εἶχαν κάμει ἐπάγγελμα. Σὲ κάθε στιγμή, σὲ κάθε βῆμα μπορεῖς νὰ δῆς καὶ νὰ ἀξιολογήσης τὸ χιοῦμορ στὸν καθένα, εἴτε ἄνδρας εἶναι εἴτε γυναῖκα, ἀπὸ τὶς διάφορες χαρακτηριστικὲς καθημερινὲς ἐκφράσεις.

Ἔτσι ἔχουν μείνει τὰ «Καράβουλας τοῦ Σύμπολου», γιὰ τοὺς χονδρούς, «Καλακουμάνα ἀτύρπητη» ἢ «Στούμπους» γιὰ τοὺς βλάκες. Αὐτὸ μάλιστα τὸ τελευταῖο τὸ ἄκουσα πρὶν λίγο καιρὸ ἀπὸ ἕναν ἐπίλεκτο συμπατριώτη. Ἐλέχθη σὲ στιγμὴ ἀγανακτήσεως γιὰ ἕνα θέμα ξεροκεφαλιᾶς. Ἤμουν παροῦσα καὶ τὸ εὐχαριστήθηκα μὲ ὅλη μου τὴν ψυχή. Εἶχα ἀκόμη κάτι ἀπὸ πρῶτο χέρι. «Πατσαβουρὶν τοῦ πλασικιοῦ» γιὰ τὶς νέες κοπέλες ποὺ ἀνακατεύονταν στὰ θέματα τῶν μεγάλων. «Φουρτὶν τοῦ Πασπαρᾶ», γιὰ τὰ κακοραμμένα ροῦχα, «Τεβλεκαρὰ συκάλα» γιὰ τοὺς ψηλούς, «Κεπέσιδοι» γιὰ τοὺς Μακρηνούς, ποὺ πίνοντας ἄσχημο νερό, τὴν «πασπατούραν» πάθαιναν μιὰ διόγκωσι καὶ «ἰκούτσηναν» στὸ Λιβίσι γιὰ νὰ περάσουν τὸ καλοκαίρι τους καὶ νὰ βροῦν θεραπεία στὸ ὡραῖο κλῖμα του καὶ στὸ καλὸ νερό του.

Γιὰ τὄνομα τοῦ Θεοῦ ὅμως, μὴ μὲ παρεξηγήσετε. Μὴ μὲ πῆτε... φιλολιβισιανή. Ἁπλούστατα δὲν μπόρεσα νὰ μάθω πῶς ἔλεγαν τοὺς Λιβισιανοὺς οἱ Μακρηνοί. Κάνω αὐτὴν τὴν διευκρίνισι γιατὶ φοβοῦμαι πὼς θὰ θυμώση κανένα ἀπὸ τὰ «σταφιδάκια» κι' ἂν δὲν «μοὶ δέκει καμμιὰν ξανάστραφην» θὰ σκαρώση ὁπωσδήποτε κανένα τετράστιχο γιὰ νὰ βγάλη τὸ ἄχτι του.

ΕΙΡ. ΘΩΜΑ·Ι·ΔΟΥ

ΦΩΤΟΤΣΙΓΚΟΓΡΑΦΕΙΟΝ
ΘΕΟΧΑΡΗ ΜΠΑ·Ι·ΓΡΑΚΤΑΡΗ
ΟΔΟΣ ΝΙΚΙΟΥ 9
ΤΗΛ. 21.381
ΑΘΗΝΑΙ

ΜΕΝΤΙΟΥΜ
ΕΙΡΗΝΗ ΠΑΝΟΠΟΥΛΟΥ
(ΤΟ ΓΕΝΟΣ ΣΑΛΛΑΚΑ)
Δέχεται καθ' ἑκάστην:
6—12 π. μ. καὶ 4—8 μ. μ.
Διεύθυνσις:
Παρθενίου 6 καὶ Νοταρᾶ
ΤΗΛΕΦ. 89.746

Κα Πλάτωνα Μουσαίο
Ιωάν. Δροσοπούλου 209
Αθήναι

ΕΤΟΣ 2ον
ΦΥΛΛΟΥ 13

ΛΙΒΙΣΙ

ΟΡΓΑΝΟΝ ΤΗΣ ΕΝΩΣΕΩΣ ΜΑΚΡΗΝΩΝ ΚΑΙ ΛΙΒΙΣΙΑΝΩΝ "Η ΜΑΚΡΗ„

ΑΘΗΝΑΙ
ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ
1962

ΜΙΑ ΙΔΕΑ

Μιὰ ἀπὸ τὶς πολλὲς ἰδέες μερικῶν ἀπ' αὐτοὺς ποὺ πρωτοστάτησαν νὰ γίνη ὁ Σύλλογός μας ἦταν καὶ εἶναι νὰ κάνουμε κάπου ἕνα μικρὸ μουσεῖο ὅπου νὰ συγκεντρώσουμε μερικὰ πράγματα ποὺ θὰ μιλοῦν σὲ μᾶς καὶ στὶς ἐρχόμενες γενεὲς γιὰ τὴ ζωὴ καὶ τὸν πολιτισμὸ τῶν πατέρων μας στὴν ἀγαπητὴ ἐκείνη γωνιὰ τῆς γῆς.

Ἀλλὰ ὅπως ἦταν φυσικό, ὁ Σύλλογος εἶχε νὰ ἀντιπαλαίση μὲ πολλά, ξεκινώντας μὲ ἐφόδιο μόνο τὴν πίστι καὶ τὴν αἰσιοδοξία μερικῶν. Γι' αὐτὸ καὶ τὸ ὄνειρο ἔμεινε μόνο στὴ σκέψι τῶν λίγων ποὺ τὸ ὁραματίσθηκαν.

Τώρα ὅμως, ἂν καὶ δὲν μποροῦμε νὰ ποῦμε πὼς δὲν ἔχει προβλήματα ὁ Σύλλογος, νομίζω, πὼς ἦρθε ὁ καιρὸς νὰ γίνη ἡ ἀρχή. Προβλήματα διαρκῶς θὰ ἀνακύπτουν ποὺ θὰ ζητοῦν τὴν λύσι τους μὰ κι' αὐτὴ ἡ ἰδέα πρέπει νὰ λάβη σάρκα καὶ ὀστᾶ.

Εἶναι ἄλλωστε ἕνα ὄνειρο ποὺ γιὰ νὰ γίνη πραγματικότητα χρειάζονται πολλὲς προϋποθέσεις. Ἐπὶ πλέον μεγάλη προπαρασκευή, πολλὴ προεργασία, κόπος καὶ θυσίες. Ἀλλὰ τίποτα δὲν γίνεται χωρὶς κόπους ἢ θυσίες γι' αὐτὸ ὅσο νωρίτερα ἀρχίσουμε τόσο τὸ καλλίτερο.

Ἡ ἀρχικὴ ἰδέα εἶναι νὰ γίνη κάπου ἕνα λαογραφικὸ μουσεῖο ὅπου νὰ μαζέψουμε ὅτι ὑλικὸ μᾶς ἀπέμεινε ἀπ' τὴν πατρίδα.

Ἡ ἰδέα αὐτὴ ἔχει ἀπὸ καιρὸ τοὺς θιασῶτας καὶ ὑποστηρικτάς της οἱ ὁποῖοι τὴν βλέπουν κι' ὅλας ὁλοκληρωμένη. Ὁ ἐκλεκτὸς πατριώτης ἰατρὸς κ. Γιάννης Λαμέρας βλέπει τὸ μουσεῖο αὐτὸ κτισμένο σὰν "Μακρηνο - Λιβισιανὸ σπίτι" στὴν Ν. Μάκρη μὲ τὴν ἀρχιτεκτονικὴ καὶ τὰ ἔπιπλά του Ἕνα σπίτι ὅπου θὰ βάλουμε τὶς στολὲς τῶν γιαγιάδων μας, εἰκόνες ἀπ' τὴν πατρίδα, σκεύη καὶ ὅτι ἄλλο λαογραφικὸ ἢ φωτογραφικὸ ὑλικὸ συγκεντρώσουμε.

Εἴμαστε βέβαιοι πὼς ὅσοι ἀγάπησαν καὶ θυμοῦνται τὸν τόπο ποὺ γεννήθηκαν ἢ κατάγονται, θὰ συγκινηθοῦν μὲ τὴν ἰδέα αὐτή. Πάντως οἱ λίγοι ποὺ τὴν πιστεύουν θὰ ξεκινήσουν ἀπὸ τώρα γιὰ τὴν πραγματοποίησί της.

Τὸ ΛΙΒΙΣΙ τὴν υἱοθετεῖ καὶ τὴν προβάλλει σ' ὅλους τοὺς πατριῶτες. Οἱ στῆλες του εἶναι στὴ διάθεσι ὅλων ὅσων θέλουν νὰ διατυπώσουν γνῶμες πάνω σ' αὐτὸ τὸ ζήτημα καὶ νὰ δουλέψουν γιὰ τὴν πραγμάτωσί του.

Νομίζω πως θὰ εἶναι ἕνας ἐλάχιστος φόρος τιμῆς στοὺς προγόνους μας, καὶ στὴν πατρίδα ὅπου πρωταντικρύσαμε τὸ φῶς. Καὶ ἕνα φωτεινὸ παράδειγμα γιὰ τὰ παιδιά μας πως ὅσο μεγάλη κι' ἂν εἶναι ἡ ἠθικὴ κρίση μιᾶς ἐποχῆς ἰδεολογικοὶ ἄξονες ὑπάρχουν πάντα.

ΡΕΝΑ ΒΕΛΙΣΣΑΡΙΟΥ - ΠΑΠΑΝΤΩΝΙΟΥ

Η ΒΑΣΙΛΟΠΙΤΤΑ ΤΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ

Ὁ Πρόεδρος τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Συλλόγου κ. Μηχαὴλ Σαράφης προσφωνῶν τοὺς πατριώτας κατὰ τὸ κόψιμο τῆς πίττας περιστοιχιζόμενος ἀπὸ τοὺς Συμβούλους. Διακρίνονται ἐξ ἀριστερῶν πρὸς τὰ δεξιά: Γεώρ. Παναγῆς, Χρυσ. Βράτσου Μιχ. Βασιλειάδης, Μιχ. Σαράφης, Μιχ. Πανηγύρης, Ρένα Βελισσαρίου, Δέσπ. Ζαμπάκη, Μιχ. Θεοδοσιάδης, Βασ. Λαζαρίδης καὶ Παντ. Χατζηπαναγιώτου

Συρροὴ καὶ πάλι μεγάλη συμπατριωτῶν μας Μακρηνῶν καὶ Λιβισιανῶν, ὅμοια μὲ τῆς περασμένης χρονιᾶς, μὲ κατεύθυνση τούτη τὴ φορὰ πρὸς τὸ κέντρο Καλαμπόκα.

Ὥρα συγκεντρώσεως καθωρισμένη, 5.30΄ μ.μ. τῆς 14ης Ἰανουαρίου.

Ἀπέραντη ἡ αἴθουσα τοῦ Κέντρου σὲ σχῆμα τετραγώνου. Εὐρύχωρη ἡ πλατεία καὶ ἕνα πλατὺ διάζωμα γύρω της. Τραπέζια τετράγωνα στὴν πλατεία σὲ ὡραία διάταξη καὶ ἄλλα μακρόστενα στὸ πλατὺ διάζωμα καὶ σὲ θέση ἐγκάρσια πρὸς αὐτό. Ἄσπρα ὁλοκάθαρα καλύμματα σκεπάζουν τὰ τραπέζια καὶ ἐπάνω σ' αὐτὰ ὡραιότατα σερβίτσια τοῦ τσαγιοῦ.

Στὴν πλευρά, ὅπου καὶ ἡ εἴσοδος, προβάλλει ἐπιβλητικὴ ἡ ἐξέδρα τῆς ὀρχήστρας καὶ μπροστὰ σ' αὐτὴ μιὰ πίστα, ποὺ προφανῶς γαργαλίζει πάντα τοὺς χορευτές, μὲ τὴν ἀπλοχωριά της.

Φῶτα ἀτέλειωτα καὶ ποικιλόχρωμα κι' ἄλλα στὰ πλάγια δίδουν στὴν αἴθουσα μὲ τὸ ἁπαλό τους φῶς, μιὰ ὄψη φαντασμαγορική.

Ὁμάδες πολλές, ἡ μιὰ κατόπιν τῆς ἄλλης, καταφθάνουν οἱ συμπατριῶτες μας, ἀλλὰ καὶ ξένοι φίλοι μας, ποὺ μᾶς τιμοῦν καὶ μᾶς ἀγαποῦν. Ἐπιθυμία ὅλων νὰ περάσουμε συγκεντρωμένοι λίγες ὧρες σὲ μιὰ ἀτμόσφαιρα Μακρηνολιβισιανή, ποὺ τόσο πολὺ ποθοῦμε, καὶ ποὺ θὰ φέρη στὴ θύμησή μας νοσταλγικὲς ἀναμνήσεις τῆς κάποτε ἀνθηρῆς πλὴν τώρα ἀνύπαρκτης πατρίδας μας.

Καταφθάνουν καὶ οἱ ἀργοπορημένοι. Γελαστὲς φυσιογνωμίες γνωστῶν συμπατριωτῶν μας ἀπὸ κάθε σημεῖο τῆς περιοχῆς Ἀθηνῶν — Πειραιῶς καὶ τῶν γύρω, συναντῶνται μὲ ἔκδηλη χαρὰ καὶ ἐνθουσιασμὸ καὶ καταλαμβάνουν τὶς θέσεις τους.

Στὴν ὥρα της τώρα καὶ ἡ ὀρχήστρα, ἐπὶ τὸ ἔργον. Παίζει καὶ γεμίζει τὴν αἴθουσα μὲ τοὺς γλυκεῖς καὶ ἁρμονικούς της ἤχους, ποὺ δίδουν κι' αὐτοὶ τόνο μεγαλύτερο στὴν εὐθυμία καὶ τὴ χαρά.

Κατάλληλα δημιουργημένη τώρα ἡ ἀτμόσφαιρα γιὰ τὸ κόψιμο τῆς πίττας. Σὲ μιὰ στιγμὴ σιωπᾶ ἡ ὀρχήστρα. Τὸ Δ. Συμβούλιο τοῦ Συλλόγου μὲ ἐπὶ κεφαλῆς τὸν Πρόεδρο κ. Σαράφη ἐμφανίζεται καὶ παίρνει θέσεις μπροστὰ στὴν ὀρχήστρα. Προσκομίζονται ἀμέσως καὶ οἱ πίττες. Ἄκρα σιγὴ στὴν αἴθουσα. Στιγμὴ πραγματικὰ συγκινητική.

Ὁ κ. Σαράφης, συγκινημένος κι' αὐτός, χαιρετίζει τοὺς παρευρισκομένους μ' ἕνα ὁλόθερμο χαιρετισμό. «Εἶναι — λέγει — ἡ δεύτερη χρονιά, ποὺ μιὰ πολὺ δυνατὴ ὤθηση πατριωτισμοῦ μᾶς ὡδήγησε ὅλους μας στὴν αἴθουσα αὐτή». Διατρανώνει τὴ χαρὰ καὶ τὴ συγκίνηση ποὺ τὸν κατέχει γιὰ τὴν πρόθυμη συμμετοχὴ τόσων συμπατριωτῶν στὴν ὡραία αὐτὴ ἐκδήλωση τοῦ Συλλόγου μας καὶ εὔχεται σὲ ὅλους «καλὴ χρονιὰ» ἐνῷ ταυτόχρονα χαράζει συμβολικὰ τὴν πίττα — Χειροκροτήματα παρατεταμένα ἀπ' ὅλη τὴν αἴθουσα.

Οἱ πίττες κατόπιν τεμαχίζονται κανονικὰ ἀπὸ τὸν Ταμία τοῦ Συλλόγου κ. Μ. Θεοδοσιάδη καὶ δίδονται γιὰ διανομή. Κυρίες, μέλη τοῦ Δ. Συμβουλίου (κ. Ζαμπάκη, κ. Βελισσαρίου καὶ κ. Βράτσου) πρόθυμες, ὅπως πάντοτε, διανέμουν τὰ κομμάτια στὰ τραπέζια, ἐνῷ παράλληλα οἱ ὑπάλληλοι τοῦ Κέντρου κάμνουν τὴ διανομὴ τοῦ τσαγιοῦ μὲ τὴν ποικιλία τῶν ἐδεσμάτων.

Ἀλλὰ καιρὸς τώρα γιὰ χορό. Ἡ ὀρχήστρα ἀρχίζει νὰ παίζη καὶ τὰ χορευτικὰ ζευγάρια κατακλύζουν τὴν πίστα. Στροβιλλίζονται ἀσταμάτητα σὲ ἀτέλειωτους στροβιλλισμούς. Χορεύουν καὶ χορεύουν ἀκούραστα οἱ νέοι. Ὁ ἕνας χορὸς διαδέχεται τὸν ἄλλο καὶ τὸ κέφι φουντώνει.

Οἱ παλητότεροι, ἐξ ἄλλου, καμαρώνουν τὰ νέα βλαστάρια τους καὶ ὑπερηφανεύονται γι' αὐτά. Ἐνθουσιάζονται μὲ τὴ σκέψη ὅτι: καὶ ἂν κάποτε λείψουν αὐτοί, ἡ ἰδέα «Μάκρη — Λιβίσι» θὰ παραμείνη ἀθάνατη καὶ ὁ ἐνθουσιασμὸς γιὰ τὴν ἰδέα αὐτὴ θὰ εἶναι πάντοτε μεγάλος καὶ ἀναλλοίωτος.

Ἀλλὰ κάποτε ἡ ὀρχήστρα μὲ τὸ συνηθισμένο σῆμα διακόπτει καὶ ὁ χορὸς διαλύεται. Καὶ τώρα ὁ γνωστὸς σὲ ὅλους κομφερανσιὲ κ. Ἴκαρος κάμνει στὴν πίστα τὴν ἐμφάνισή του. Μὲ τὸ χιοῦμορ, ποὺ πάντοτε τὸν διακρίνει, χαιρετίζει τὴ συγκέντρωση καὶ ἀναγγέλλει τὸ πρόγραμμά του, ποὺ θὰ ἀρχίση εὐθὺς ἀμέσως.

Ὁμάδα ἀπὸ τρεῖς φουστανελλοφόρους χορευτὲς καὶ δύο μὲ ἐθνικὲς ἐνδυμασίες χορεύτριες, ψυχαγωγοῦν τὴ συγκέντρωση μὲ ἄφθαστους σὲ τέχνη καὶ εὐλυγισία ἑλληνικοὺς χορούς,, καὶ ἐπὶ ὥρα ἀρκετή. Διακόπτουν γιὰ μιὰ στιγμὴ καὶ ἀποσύρονται, ἐνῶ τὰ χειροκροτήματα ζωηρὰ πολὺ καὶ παρατεταμένα φανερώνουν ἔκδηλο τὸν ἐνθουσιασμὸ τῶν συγκεντρωμένων.

Νέα ἐμφάνιση τῆς ἴδιας ὁμάδας μὲ ντυμένους τώρα τοὺς πρὶν φουστανελλοφόρους μὲ βράκες κρητικές. Ἡ ὀρχήστρα παίζει καὶ οἱ κρητικοὶ χοροὶ ἀρχίζουν. Πόση εὐκινησία τῶν χορευτῶν, πόσος ρυθμὸς στὴν ἐκτέ-

(Συνέχεια εἰς τὴν 4ν Σελίδα)

ΞΕΝΑ ΣΧΟΛΙΑ

Ἀπὸ τὸ φύλλον τῆς γνωστῆς σὲ ὅλους μας συναδέλφου 'ΠΡΟΣΦΥΓΙΚΟΣ ΚΟΣΜΟΣ, τῆς 1ης Ἰανουαρίου ἀναδημοσιεύουμε ἐδῶ ἄρθρον τοῦ κ. Νικ. Μηλιώρη τὸ ὁποῖον ἔγραψε ἐξ ἀφορμῆς τοῦ δημοσιευθέντος εἰς τὸ "Λιβίσι„ ἄρθρον τοῦ κ. Ν. Σαλλῆ.

Εὐχαριστοῦμε ἰδιαιτέρως τὸν κ. Ν. Μηλιώρην διὰ τὴν συμπάθειάν του πρὸς τὴν ἐφημερίδα μας καὶ αἰσθανόμαστε ἰδιαίτερη χαρὰ ποὺ ἕνα ἄρθρο μας τὸν παρακίνισε νὰ γράψη τὸ ἐμπνευσμένο κομμάτι ποὺ δημοσιεύουμε παρακάτω:

ΑΙΣΙΟΔΟΞΕΣ ΕΝΔΕΙΞΕΙΣ

ΣΕ ΜΑΣ ΤΟΥΣ ΜΕΓΑΛΟΥΣ

Στὸ «Λιβίσι», τὴν πολὺ συμπαθητικὴ περιοδικὴ ἐφημερίδα, ποὺ ἐκδίδεται σὰν ὄργανο τῆς Ἑνώσεως Μακρηνῶν καὶ Λιβισιανῶν «Ἡ Μάκρη», στὸ τελευταῖο, τὸ χριστουγεννιάτικο φύλλο της, ἀκούστηκε μιὰ φωνή, ἑνὸς νέου ἐπὶ τέλους αὐτὴ τὴ φορά, κάπως βοερὴ ἴσως, ποὺ δικαιολογεῖται πάντως ἀπὸ τὴν ὁρμητικότητα τῆς ἡλικίας ἐκείνου ἀπὸ τὸν ὁποῖον προέρχεται· μιὰ φωνὴ ὅμως πραγματικὰ πολὺ αἰσιόδοξη γιὰ τὶς ἐπιδιώξεις καὶ τὶς βλέψεις ἡμῶν τῶν γεροντοτέρων προσφύγων. «Σὲ μᾶς τοὺς μεγάλους» ἀπευθύνεται. Εἶναι ἡ ἀπάντηση τοῦ κ. Δ. Μ. Σαλλῆ, στὴν ἔκκληση τοῦ Συλλόγου των καὶ τῆς ἐφημερίδας των, νὰ τοὺς ἐνισχύσουν στὴν πραγματοποίηση τῶν σκοπῶν των.

Ἔχομε τὸ παράπονο, τὸ βαρὺ παράπονο συχνά, πὼς οἱ νέοι δὲν μᾶς ἀκολουθοῦν· οἱ στοχασμοί μας καὶ τὰ αἰσθήματά μας καὶ οἱ καημοὶ καὶ οἱ ἀγωνίες μας γιὰ ὅ,τι σχετίζεται μὲ τὶς παλιές μας, τὶς μαρτυρικὲς ἐκεῖνες πατρίδες, γιὰ ὅ,τι ἀπορρέει ἀπὸ τὴ ρίζα αὐτή, δὲν βρίσκει ἀπήχηση στὶς διαθέσεις τῶν νεωτέρων μας· δὲν ὑπάρχει ἡ ἀναμενόμενη, ἡ ἐπιβαλλόμενη ἀνταπόκριση. Καὶ ὅμως ἡ ρίζα αὐτή, παρὰ τὴν ὁποιαδήποτε σημερινή τους κατάσταση, εἶναι καὶ δική τους ρίζα· οἱ κοινὲς καταβολὲς ποὺ διαμορφώνουν σὲ πολλὰ τὴ μοῖρα τους. Καὶ ἂν ἔχουμε ἀξιώσεις ἀπὸ αὐτοὺς νὰ συνεχίσουν τὴν παράδοση, νὰ μὴν ἐγκαταλείψουν τὶς προσπάθειές μας, νὰ διατηρηθῆ ἡ μνήμη τῆς Μικρᾶς Ἀσίας, τοῦ Πόντου καὶ τῆς Θράκης καὶ ὅ,τι πλούσιου κλείνουν σὰν ἱστορικὲς ἔννοιες τὰ ὀνόματα αὐτά, τὶς ἀξιώσεις μας τὶς στηρίζουμε στοὺς παράγοντες ἀκριβῶς τῆς κοινῆς καταγωγῆς καὶ προελεύσεως.

Ὁ κ. Σαλλῆς, νέος ποὺ μόλις ἀπολύθηκε ἀπὸ τὶς τάξεις τοῦ Στρατοῦ, ἐμφανίζεται τώρα μὲ τὶς δικές του πιὰ ἀξιώσεις ἀπέναντι τῶν μεγαλυτέρων του. Καὶ ὅσα γράφει, γιὰ τὸ Σύλλογό τους, παίρνουν ἀπὸ μόνα τους πολὺ σημαντικὴ προέκταση· ἔχουν πλήρη δηλαδὴ τὴν ἐφαρμογή τους σ' ὅλες τὶς παρόμοιες περιπτώσεις· καὶ γι' αὐτὸ τόσο πολὺ τὰ πρόσεξα καὶ τόσο βαθειὰ μὲ συγκινήσανε.

«Ἐσεῖς εἶσθε ὑπεύθυνοι, τονίζει, γιὰ τὴν πραγματοποίηση τῶν ὅσων ἐπρογραμμάτισεν ὁ Σύλλογός μας καὶ μεῖς γιὰ τὴν ὕπαρξή των στὸ μέλλον. Πολλοὶ ἀπὸ μᾶς τοὺς ἀπογόνους σας, μόλις τώρα ἀρχίσαμε νὰ γινώμεθα ἐλεύθεροι τῆς εὐθύνης μας καὶ παρ' ὅλο ποὺ μᾶς ἀπασχολοῦν προβλήματα δημιουργίας καὶ ἐξελίξεως, ἐν τούτοις βρισκόμεθα εἰς τὴν δυσάρεστον θέσιν νὰ σᾶς ὑπενθυμίσωμεν τὰς ὑποχρεώσεις σας».

Νά μιὰ γλῶσσα, ποὺ δὲν τὴν εἴχαμε συνηθίσει· πού, γιὰ τὴν ἀκρίβεια, νομίζω γιὰ πρώτη φορὰ τὴν ἀκοῦμε ἀπὸ τοὺς νεωτέρους μας. Ξαφνιάζει· ξαφνιάζει ὅμως εὐχάριστα, εἶναι ἡ ἀλήθεια· κάποιες ἐλπίδες ἴσως βάσιμες αὐτὴ τὴ φορὰ προβάλλουν, πὼς γιὰ ὅ,τι προσπαθοῦμε καὶ ὅ,τι πιστεύομε πὼς δημιουργοῦμε, δὲν θὰ πάη αὔριο χαμένο. Ὑπάρχουν κιόλας οἱ συνεχιστές· οἱ συνεχιστὲς ποὺ ὑψώνουν μὲ πίστι καὶ δυναμισμὸ τὸ ἀνάστημά των.

Δὲν ξέρω, δὲν μπορῶ νὰ τὸ πῶ, ἂν τὸ φαινόμενο τοῦ κ. Σάλλη εἶναι ἢ ὄχι τὸ μοναδικό. Δὲ θέλω, δὲν μοῦ ἔρχεται νὰ τὸ παραδεχτῶ γιὰ μοναδικό. Σὰν ἀκτίδα σπαθωτὴ μιᾶς λαμπερῆς, καινούργιας χρυσαυγῆς, τὰ αἰσθάνθηκα τὰ γραφόμενα τοῦ παιδιοῦ μας αὐτοῦ. Ἔχει δίκιο, τέλος, γιὰ νὰ καταλήξουμε καὶ στὸ οὐσιαστικὸ συμπέρασμα, ὁ νέος μας. Ἂς φροντίσουμε, ἐμεῖς οἱ μεγάλοι, γιὰ τὸ χρέος μας· αὐτὸ τὸ χρέος ποὺ τόσο ἔντονα μᾶς ὑποδεικνύει. Ἂς θεμελιώσουμε καὶ ἂς προχωρήσουμε τὴν οἰκοδόμηση τοῦ ἔργου ποὺ αὐτοὶ μᾶς ὑπόσχονται, ἔτσι ἐπίσημα, πὼς εἶναι πρόθυμοι νὰ τὸ συνεχίσουν καὶ νὰ τὸ συμπληρώσουν, γιὰ νὰ προβάλλεται μ' ὅλη του τὴν πληρότητα καὶ ὅλη τὴν ἐπιβλητικότητα ποὺ τοῦ ἀξίζει, στὶς ἄλλες ὕστερα κι' ἀπὸ αὐτοὺς γενεὲς τῶν Ἑλλήνων.

ΝΙΚΟΣ Ε. ΜΗΛΙΩΡΗΣ

ΑΠΟ ΜΗΝΑ ΣΕ ΜΗΝΑ

ΠΡΩΤΟΧΡΟΝΙΑΤΙΚΑ

Κάθε τέτοια μέρα σπέρνουμε κ' ἕνα ὄνειρο στὸν κῆπο τῆς ζωῆς μας. Καὶ τὸ ποτίζουμε μὲ τὸν ἱδρῶτα μας καὶ μὲ τὸ σάλιο μας καὶ μὲ τὰ δάκρυά μας, μὴ λάχει καὶ πλακώσει ἡ παγωνιὰ καὶ τὸ ξεράνει. Κι' ὁραματιζόμαστε τὸ πανώριο δέντρο ποὺ θὰ φυτρώσει στὴν αὐλή μας καὶ θ' ἁπλώσει τὴ σκιά του τὴ δροσερὴ πάνω ἀπ' τὸ σπιτικό μας. Κι' ὅσο πιὸ κοντὰ βρισκόμαστε στὴν Πρωτοχρονιὰ τόσο πιὸ μεγάλη μοιάζει ἡ εἰκόνα τοῦ δέντρου μας.

Κι' ἀρχίζουν οἱ μῆνες καὶ κυλοῦν, κι' ἐντρανοῦ ξαναντρανοῦ κὶ δέντρουν ἐν ἰβγαίνει. Καὶ κάθε μῆνα ποὺ περνᾶ συμβιβαζόμαστε μὲ τὰ ὀνειρατά μας καὶ μ' ἕνα κλαδευτήρι κονταίνουμε τὸ μπόϊ τοῦ δέντρου π' ὀνειρευτήκαμε. Κι' ὡς νά 'ρθει ὁ Δεκέμβρης ὄνειρο καὶ πραγματικότητα ἔχουμε γίνει ἕνα καὶ 'κεῖ κάτου στὰ πόδια μας πλάϊ στὴν πόρτα τοῦ σπιτιοῦ μας, ἕνα ἀχαμνὸ δεντρὶ μὲ νεανικὸ κορμὸ καὶ μαυροπράσινα φύλλα μᾶς θωρεῖ σαρκαστικὰ καὶ μοιάζει μὲ νεαρὸ γερόντιο μ' ἄσπρο κορμὶ καὶ μαῦρα σάπια δόντια.

—Πρὲ ποὺ νὰ τοῦ χαλάσει ἡ Θεός, ἰστέγνωσάμουν κι' ἀπὸ δάκρυν κι ἀπὸ σάλιουν γιὰ νὰ βγῆ, κ' ἴβγιν τουννὰ τοῦ πρόμαν!

Κ' ἔδεκά του ἕναν κλώτσουν!

Καὶ μόλις δίνουμε τὴν κλωτσιὰ αὐτὴ ἡ ἀστείρευτη πηγὴ ποὺ λέγεται ὑπομονή, κι ἀπαντοχὴ κ' ἐλπίδα, ξαναγεμίζει τοὺς ἀδένες μας χυμούς. Σὰν νὰ μὴν ἔγινε τίποτα, ἀνοίγουμε χαρούμενα καινούργιο λάκκο, καινούργιο σπόρο νὰ φυτέψουμε τώρα ποὺ μπαίνει ὁ χρόνος ὁ καινούργιος. Καὶ μέσα στὸ λάκκο π' ἀνοίξαμε πετᾶμε τὸ νεαρὸ γερόντιο γιὰ λίπασμα, μὴ λάχει καὶ πάει ὁλότελα χαμένο. Ἔτσι ξεκινᾶμε πάλι γιὰ τὴ μεγάλη ἰδέα, ἕτοιμοι νὰ τὴν ραντίσουμε μὲ ὅλον τὸν ἱδρῶτα ποὺ ἔχουμε κι' ἀπανωτὰ τὸ δάκρυ.

Γιὰ δὲς πὼς φορτωνόμαστε ἕναν ὁλάκερο χρόνο στὴν καμπούρα μας καὶ πιστεύουμε πὼς μοιάζουμε πιὸ νέοι! Κι ἀρχίζουμε πάλι τὸ τρεχαλητὸ νὰ προλάβουμε νὰ περάσουμε τὴν πόρτα τοῦ ἐπίγειου Παραδείσου. Μὰ ἡ πόρτα εἶναι στενὴ ἴσα ἴσα νὰ περνάει ἕνας ἕνας, καὶ ἡ οὐρὰ μπροστά της μεγάλη, πιασμένη ἀπὸ τοὺς ὑπομονετικούς. Μὰ μεῖς οἱ βιαστικοὶ τρέχουμε νὰ σκαρφαλώσουμε τὸν ψηλὸ τοῖχο, μὲ τὰ κοφτερὰ τὰ τζάμια στὴν κορφή. Καὶ γδέρνουμε τὰ χέρια μας καὶ σκαρφαλώνουμε καὶ πέφτουμε καὶ πάλι σκαρφαλώνουμε, ὥσπου τὸ κεφάλι μας φτάνει κάποτες στὴν κορφὴ καὶ γουρλώνουν τὰ μάτια μας ἀπὸ ἀπελπισία καὶ σαστισμάρα, τί βλέπουμε, πὼς τὰ κοφτερὰ τὰ τζάμια εἶναι ἀπροσπέραστα καὶ πὼς αὐτοὶ ποὺ καθόντουσαν ὑπομονετικὰ στὴν οὐρὰ βρίσκουνται κι ὅλας μέσα καὶ γλεντοῦν, καὶ κοιτοῦν τὰ καραβοτσακισμένα μας κεφάλια καὶ τραγουδοῦν:

Ἀνοίξτι ματάκια μου δείτι παραξινάδις
πάνου στοὺν τοίχουν τοὺν ξερὸν ἀνθρώπινις κιφάλις!

ΠΛΑΤΩΝ ΜΟΥΣΑΙΟΣ

Η ΦΩΝΗ ΤΗΣ ΝΕΑΣ ΓΕΝΕΑΣ

ΕΛΠΙΔΕΣ ΓΙΑ ΤΟ 1962

Μπήκαμε στὸν καινούργιο χρόνο καὶ μὲ τὸν ἐρχομό του ἀκούσαμε καὶ δώσαμε εὐχές, πήραμε ἀποφάσεις, δώσαμε ὑποσχέσεις στὸν ἑαυτό μας καὶ στοὺς ἄλλους, χαράξαμε ἕναν συντονισμὸ ἢ μιὰ δραστηριότητα γιὰ τὴν ἐργασία μας προκειμένου γιὰ τὴν ἄνοδο τοῦ οἰκονομικοῦ μας ἐπιπέδου. Ὅλοι ἀνεξαιρέτως αὐτοσυγκεντρωθήκαμε καὶ κατὰ κάποιο τρόπο «προσγειωθήκαμε» γιὰ νὰ ἀντιμετωπίσουμε ὡρισμένες βασικὲς ἀνάγκες καὶ πραγματικότητες. Συγχρόνως δέ, «σπείραμε» καινούργιες ἐλπίδες ἢ ἀναζωογονήσαμε παληές, προκειμένου νὰ πραγματοποιηθοῦν «ἐν εὐθέτῳ χρόνῳ» καὶ μάλιστα κατὰ τὴ διάρκεια τοῦ 1962. Ἡ ἀλλαγὴ δηλαδὴ τοῦ χρόνου ἔφερε μέσα μας μιὰ ἐπανάστασι, ἔκανε ἕναν ἀνακαινισμό.

Κατ' αὐτὸν τὸν τρόπο ἀρχίσαμε ἤδη τὸν νέο χρόνο καὶ εὔχομαι εἰς ὅλους τοὺς πατριῶτες ἐντὸς τοῦ ἔτους αὐτοῦ νὰ πραγματοποιηθῆ κάθε εὐγενικὴ προοδευτικὴ ἐπιθυμία τους.

Ἀλλὰ μέσα σ' αὐτὸ τὸν κυκεῶνα τῶν εὐχῶν, τῶν ἐπιθυμιῶν καὶ τῶν ἐλπίδων γιὰ τὸ νέο ἔτος, ξεχωρίζει γιὰ μᾶς τοῦ ἁπανταχοῦ Πατριῶτες, μιὰ μικρὴ ἐλπίδα. Καὶ γίνεται ἡ ἐλπίδα αὐτὴ ἐντονώτερη καὶ ἐπιθυμητή, γιατὶ κολακευόμεθα νὰ πιστεύουμε, ὅτι ἐμεῖς ὅλοι οἱ Πατριῶτες δὲν ὑστεροῦμε σὲ τίποτα ἀπὸ τοὺς γύρω μας.

Ἴσως, Σεβαστέ, Ἀγαπητὲ καὶ φίλε Πατριώτη, νὰ φαντάζεσαι πιὰ ἐλπίδα θέλει νὰ τονίση ὁ ὑποφαινόμενος. Μὴ μὲ παρεξηγῆς, ποὺ ὅλη ἡ μέχρι τώρα συνεργασία μου σκοντάφτει σ' αὐτὴ τὴν ἐλπίδα. Μὴν θυμώνεις ἐὰν τὰ γραφόμενά μου στρέφονται πάντοτε, ἀκριβῶς στὸ ἴδιο θέμα. Μὴ μὲ φαντάζεσαι σὰν ἕνα ἀμείλικτο κατήγορο τῆς ἀφελείας σου καὶ τῆς παράξενης νοοτροπίας σου. Ἁπλῶς, τονίζω κάτι ποὺ δὲν ἔχεις καταλάβει, δὲν ἔχεις ζήσει καὶ ἐλπίζω ὅτι αὐτὸ θὰ ἐπιτευχθῆ ἕνεκα τοῦ ὅτι ἡ ἄγνοια καὶ ἡ ἀφέλειά σου γιὰ τὸ Σύλλογο δὲν εἶναι προκατειλημμένη, ἀλλὰ εἶναι ἁπλῶς μία ἄγνοια καὶ σκοπὸς τῆς παρούσης στήλης εἶναι ν' ἀντιστρέψη τὴν ἄγνοια σὲ ζῆλο.

Δημιουργήσαμε μόνοι μας ἕνα Σύλλογο. Σκοπός του εἶναι νὰ προσεγγίση ἄτομα ποὺ εἶχαν κοινὰ ἤθη καὶ ἔθιμα καὶ ποὺ ἔννοιωσαν μαζὶ τὴν πίκρα τῆς χαμένης Πατρίδας. Σκοπός του εἶναι ἐπίσης ἡ διατήρησις αὐτῶν τῶν ἐθίμων καὶ συγχρόνως ἡ ἀλληλοβοήθεια στὶς Ἅγιες καὶ μεγάλες μέρες ποὺ πέρασαν. Δὲν μᾶς βάζει σὲ μεγάλο κόπο καὶ σὲ ὑπέρογκα ἔξοδα τὸ ἐνδιαφέρον μας αὐτό. Σημασία δὲν ἔχει τὸ ὅτι ὑπάρχει μόνο ὁ Σύλλογός μας, ἀλλὰ ὅτι ὑπάρχει καὶ τὸ ἐνδιαφέρον μας γι' αὐτόν.

Μὴν μὲ φαντάζεσαι θυμωμένο καὶ κακότροπο. Πίστεψέ με, αὐτὴ τὴ στιγμὴ χαμογελῶ καὶ πιστεύω ὅτι δὲν θὰ κατηγορηθῶ γιὰ ὑπέρμετρο ζῆλο καὶ ἀγάπη.

Ἀλλὰ ποιὰ εἶναι, λοιπόν, ἡ ἐλπίδα τοῦ Συλλόγου μας γιὰ τὸν καινούργιο χρόνο;

Ἂς τὴν ἀφήσουμε ὅμως νὰ τὴν πραγματοποιήσουμε, γιατὶ εἶμαι σίγουρος ὅτι ἤδη τὴν νοιώσαμε ὅλοι μας. Ἐμπρὸς λοιπὸν Σεβαστοί, Ἀγαπητοὶ καὶ φίλοι πατριῶτες. Ὁ πύργος μας προχωρεῖ. Ἂς χαιρόμαστε ὅλοι μαζὶ γιὰ τὴν ἐκτελούμενη δημιουργία του. Ἂς κάνουμε ὅλοι μαζὶ μιὰ μικρὴ θυσία, ποὺ νὰ ἐκφράζεται μὲ ἀγάπη, μὲ ἐνδιαφέρον καὶ μὲ τὴν πραγματοποίηση τῆς ἐλπίδας τοῦ Συλλόγου μας στὸν καινούργιο χρόνο. Ἂς ἀφήσουμε ὅλοι τὶς προκαταλήψεις καὶ τὴν ἀδιαφορία μας καὶ ἂς προσφέρουμε, καθένας μὲ τὸν τρόπο του, γιὰ τὸν κοινὸ σκοπό.

Μὲ εὐχὲς γιὰ τὸν καινούργιο χρόνο.

Δ. Μ. ΣΑΛΛΗΣ

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΙΣ ΟΙΚΟΔΟΜΙΚΟΥ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΥ

Τὸ Συμβούλιον τοῦ Οἰκοδομικοῦ Συν/σμοῦ τῶν Μακρηνῶν καὶ Λιβισιανῶν ἀπέφυγε μέχρι σήμερον νὰ ἀναγγείλη τὰς ὁριστικὰς ἀποφάσεις του διὰ τὸ ζήτημα τῶν οἰκοπέδων, καθ' ὅσον εἰς ἐπανειλημμένας συνεδριάσεις του ἐξετάζει, τῇ συνεργασίᾳ μετὰ τῶν Νομικῶν Συμβούλων του, ὅλας τὰς πλευρὰς τῶν προσφορῶν ἵνα μὴ μείνῃ κενὸν τὸ ὁποῖον νὰ ἔχῃ δυσαρέστους συνεπείας διά τε τὸν Συν/σμὸν καὶ τὰ μέλη του.

Πάντως, ἐλπίζεται ὅτι ἐντὸς τοῦ τρέχοντος μηνὸς θὰ λήξῃ ὁριστικῶς τὸ ζήτημα τῆς ἀγορᾶς Οἰκοπέδων, τοῦτο δὲ θέλει ἐξαγγελθῆ καὶ διὰ τῆς Ἐφημερίδας μας, εἰς τὴν προσεχῆ ἔκδοσήν της, καὶ δι' ἰδιαιτέρων ἐπιστολῶν πρὸς τὰ μέλη τοῦ Συν/σμοῦ.

ΠΑΛΑΙΟΙ ΚΑΙ ΝΕΟΙ ΑΝΤΙΛΑΛΟΙ

ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΣ

Παρ' ὅλο ποὺ εἴχαμε τὴ διάθεσι νὰ κάνουμε μιὰ πιὸ ἐκτενῆ ἀνάλυσι τῶν ταινιῶν ποὺ προεβλήθησαν στὸ διάστημα ποὺ πέρασε, εἶναι ἀδύνατο γιατὶ δὲν ἔχουμε χῶρο. Προβάλλονται τόσες πολλὲς ταινίες κάθε ἑβδομάδα ποὺ δὲν εἶναι δυνατὸν παρὰ ν' ἀναφέρουμε ἐδῶ τὶς καλλίτερες μὲ λίγα σχόλια.

Η ΠΕΡΙΠΕΤΕΙΑ

Σκηνοθέτης: Μικελάντζελο Ἀντονιόνι.

Πρωταγωνισταί: Μόνικα Βίττι - Γκαμπριέλε Φερτσέτι, Λέα Μασσάρι, Ντομινὶκ Μπλανσάρ.

Πολλοὶ εἶδαν τὴν ταινία αὐτὴ ἀρκετὲς φορὲς καὶ σ' ἄλλους δὲν ἄρεσε καθόλου. Εἶναι ἀλήθεια πὼς γιὰ τὴν ταινία αὐτὴ ὁ Ἀντονιόνι καθιέρωσε ἕν νέο εἶδος «κινηματογραφικῆς γλώσσας» ποὺ δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ τὴν καταλάβουν ὅλοι. Ὅσοι πηγαίνουν γιὰ νὰ δοῦν μιὰ ἱστορία μὲ ἀρχὴ καὶ τέλος θὰ ἀπογοητευθοῦν γιατὶ δὲν εἶναι ὥριμοι νὰ καταλάβουν τὸν πρωτοποριακὸ αὐτὸν σκηνοθέτη ποὺ θεωρεῖται ἕνας ἀπὸ τοὺς μεγάλους τῆς ἐποχῆς μας.

Εἶναι ἕνα ἔργο πιὸ δύσκολο ἀπὸ τὴν «Νύχτα» του γιὰ τὴν ὁποίαν γράψαμε. Ὁ Ἀντονιόνι ἐδῶ ἔχει κάνει τὶς εἰκόνες νὰ μιλοῦν πέρα ἀπ' τὴν πλαστικὴ ὀμορφιά τους. Συνθέτουν ἕνα κλῖμα μέσα στὸ ὁποῖον οἱ ἄνθρωποι ποὺ κινοῦνται ξεσκεπάζουν ὅλες τὶς ἀδυναμίες καὶ τὸ δράμα τους. Τὸ ἄγχος τῆς μοναξιᾶς, τὶς προδομένες ἀρχές, τὴν κενότητα τῶν ἀνθρώπων, τὴν πλῆξι τους καὶ τὴν φυγὴ ἀπ' αὐτὴ καὶ γενικὰ ὅλη τὴν σαπίλα τῆς σημερινῆς κοινωνίας. Τὸ τέλος δὲ τῆς ταινίας εἶναι βαθειὰ ἀνθρώπινο.

Ἡ νέα αὐτὴ γλῶσσα τοῦ Ἀντονιόνι ἔχει τὴ σφραγῖδα τῆς ἰδιοφυΐας κι' ἡ «Περιπέτεια» ἔχει σημειώσει σταθμὸ στὴν πορεία τοῦ κινηματογράφου.

Η ΠΗΓΗ ΤΩΝ ΠΑΡΘΕΝΩΝ

Σκηνοθεσία: ΙΓΚΜΑΡ ΜΠΕΡΓΚΜΑΝ

Πρωταγωνισταί: Μὰξ Φὸν Ζίντοβ, Μπριγκίτα Πέτερσον.

Ὁ Σουηδὸς σκηνοθέτης Ἴγκμαρ Μπέργκμαν, θεωρεῖται ὅπως κι' ὁ Ἀντονιόνι ἀπὸ τοὺς μεγαλύτερους τῆς ἐποχῆς μας. Ἂν καὶ ἡ ταινία αὐτὴ δὲν εἶναι ἡ καλλίτερή του, ὡστόσο εἶναι ἕνα δεῖγμα τῆς τέχνης του. Ἡ ὑπόθεσί του εἶναι ἕνας παληὸς Σκανδιναυικὸς θρῦλος στὴν ὁποία ἡ πάλη τοῦ καλοῦ καὶ τοῦ κακοῦ δίδεται μὲ πρωτόγονο τρόπο. Μιὰ ἁγνὴ κοπέλλα πηγαίνοντας στὴν ἐκκλησία βιάζεται στὸ δρόμο ἀπὸ τρεῖς βοσκούς. Ὁ πατέρας ἀνίδεος τοὺς φιλοξενεῖ κατόπιν κι' ὅταν ἀνακαλύπτει τί εἶχαν κάνει τοὺς σκοτώνει μ' ἄγριο τρόπο. Στὸ μέρος ποὺ βρέθηκε τὸ πτῶμα τῆς μικρῆς ἀναβλύζει μιὰ πηγή.

Εἶναι ἕνα ἔργο γεμᾶτο συμβολισμὸ ποὺ ἡ κάθε εἰκόνα του εἶναι πλαστικὴ ὀμορφιὰ καὶ ποίηση. Ὁ Μπέργκμαν μὲ τὸ ἔργο αὐτὸ θέλησε κυρίως νὰ τονίσῃ πόσο ὁ ἄνθρωπος μπορεῖ νὰ γίνῃ ἕρμαιο τῶν παθῶν του καὶ πόσο ἀνικανοποίητα εἶναι τὰ πάθη αὐτά.

Η ΕΞΟΔΟΣ

Σκηνοθέτης: Ὄττο Πρέμιγκερ

Πρωταγωνισταί: Πὼλ Νιοῦμαν, Εὔα Μαρὶ Σαίντ, Ράλφ Ρίτσαρσον, Σὰρλ Μινέο, Πῆτερ Λώφορντ, Τζὼν Ντέρικ, Λῆ Κόμπ.

Εἶναι ἡ ἐποποιΐα τοῦ Ἰσραηλιτικοῦ λαοῦ ποὺ ὑπέμενε αἰῶνες τοὺς κατατρεγμοὺς καὶ ἄρχισε νὰ μάχεται γιὰ νὰ δημιουργήσῃ μιὰ πατρίδα στὴ «γῆ τῶν πατέρων του». Βασίζεται πάνω στὸ βιβλίο τοῦ Λέον Γιοῦρις καὶ διασκευάσθηκε ἀπὸ τὸν Ντάλτον Τράμπο. Ὁ Ὄττο Πρέμιγκερ τὸ σκηνοθέτησε μὲ σιγουριὰ καὶ ἀκρίβεια, ὡστόσο δὲν ἔχει ἐκείνη τὴ συγκίνηση ποὺ πρέπει νάχῃ ἕνα τραγικὸ ἔπος σὰν κι' αὐτό. Μόνο μερικὲς σκηνὲς ἔχουν δραματικότητα ποὺ συναρπάζει. Καὶ ἡ ἑρμηνεία εἶναι ἄνιση. Ὁ Νιούμαν εἶναι μέτριος κι' ὁ Σὰλ Μινέο καλὸς καθὼς καὶ οἱ ἄλλοι, ἀλλὰ ἡ ἀποκάλυψη τῆς ταινίας εἶναι ὁ Ντέϊβιντ Ὀπατόσου.

Ἐκτὸς ἀπ' αὐτὲς συνιστοῦμε νὰ δῆτε καὶ τὶς ἑπόμενες. «Τὰ ἀπόρρητα τῆς Νυρεμβέργης», «Σεριόζα», «Σάββατο βράδυ, Κυριακὴ πρωί», «Ἡ Ἀθάνατη Χώρα», «Νύχτα Γάμου», «Τὸ πέρασμα τοῦ Σηκουάνα», «Μπαλλάντα μιᾶς Ἀγάπης», «Καλοκαίρι καὶ καταχνιά», «Σπάρτακος».

ΡΕΝΑ ΒΕΛΙΣΣΑΡΙΟΥ

ΘΕΑΤΡΟ

ΑΠΟΨΕ ΑΥΤΟΣΧΕΔΙΑΖΟΥΜΕ

ΛΟΥ'Ι'ΤΖΙ ΠΙΡΑΝΤΕΛΛΟ

ΘΕΑΤΡΟΝ ΑΘΗΝΩΝ - ΘΙΑΣΟΣ Δ. ΜΥΡΑΤ

Ὅπως ὁ Ἀϊνστάϊν στὰ μαθηματικά, ἔτσι κι' ὁ Πιραντέλλο στὸ θέατρο ἀνέπτυξε τὴ θεωρία τῆς σχετικότητας μὲ τὴν ἴδια μεθοδικότητα ἀλλὰ καὶ μὲ περίσσιο πάθος. Ἀναλύοντας μέσα στὰ ἔργα του τὴν σχετικότητα τῆς ἀλήθειας στὴ ζωή, καταφέρνει νὰ εἰσχωρήσῃ ἕως τὰ τρίσβαθα τῆς ἀνθρώπινης ψυχῆς, πού, οὐσιαστικά, εἶναι καὶ ἡ πραγματικὴ δημιουργὸς τῆς σχετικότητας αὐτῆς.

Ὅταν ἕνας ζωγράφος, ποὺ δὲν ἀνήκει φυσικὰ στὴ σχολὴ τῶν φουτουριστῶν, καὶ τῶν ἐπιγόνων τους, ζωγραφίζει ἕνα τοπίο, ἔχει μπροστὰ μιὰ συγκεκριμένη εἰκόνα, μὲ συγκεκριμένο περίγραμμα, σχέδιο καὶ χρῶμα. Καὶ ὅμως ἡ σχέση τοπίου καὶ πίνακος εἶναι πάντα σχετική. Οἱ ἐπὶ μέρους εἰκόνες ποὺ συνθέτουν τὸ φυσικὸ τοπίο, διέπονται ἀπὸ τοὺς φυσικοὺς νόμους. Ἐνῶ οἱ ἐπὶ μέρους εἰκόνες τοῦ ζωγραφικοῦ πίνακος κατευθύνονται ἀπὸ τοὺς ψυχολογικοὺς νόμους. Σὲ κάθε γραμμὴ ὁ ζωγράφος θὰ δεῖ ἢ μᾶλλον θὰ δώσει τὴν προέκταση τοῦ ψυχικοῦ του κόσμου, ποὺ διαμορφώνεται ἀπὸ τὰ βάσανα, τὶς χαρές, τὶς ἀγωνίες, τὶς ἀνησυχίες καὶ τοὺς πόθους τοῦ ζωγράφου. Εἶναι φανερὸ πὼς ὅσο πιὸ ἔντονη εἶναι ἡ προσωπικότητα τοῦ ζωγράφου τόσο πιὸ πολὺ ἀπομακρύνεται ἀπὸ τὴ φυσικότητα τοῦ τοπίου ποὺ ζωγραφίζει.

Ἂς πάρουμε τώρα ἕνα παράδειγμα πιὸ κοντὰ στὸ θέμα μας. Μιὰ ἡρωϊκὴ πράξη, ἔχει ἕνα συγκεκριμένο περιεχόμενο, π.χ. ὁ φαντάρος διέσχισε μὲ ἐφ' ὅπλου λόγχη τὰ χαρακώματα καὶ ἐσίγησε τὸ ἀπέναντι ἐχθρικὸ πολυβολεῖο. Ἡ περιγραφὴ αὐτὴ ἀποτελεῖ τὴ γυμνὴ ἀλήθεια. Ἂν αὐτὴ τὴν ἱστορία τὴν ἀκούσουμε ἀπὸ δέκα διαφορετικοὺς ἀνθρώπους, θὰ ἔχουμε δέκα διαφορετικὲς παραλλαγές. Ὁ καθένας μας θὰ κεντήσῃ πάνω σ' αὐτὸ τὸ θέμα, θὰ βάλει τὴ λεγόμενη «σάλτσα» του. Ἀλλὰ αὐτὸ τὸ κέντημα ἢ σάλτσα δὲν εἶναι τίποτ' ἄλλο, παρὰ οἱ προσωπικές μας προεκτάσεις τοῦ ἡρωϊσμοῦ. Μ' ἄλλα λόγια, μπαίνουμε ἐμεῖς οἱ ἴδιοι στὴ θέση τοῦ ἄγνωστου ἥρωα, καὶ τὸν βάζουμε νὰ κάνει ἐκεῖνα ποὺ θὰ θέλαμε νὰ εἴχαμε κάνει ἐμεῖς... ἂν εἴμασταν ἥρωες. Κι' ὅσο δὲν εἴμαστε, τόσο πιὸ πολλὰ προσθέτουμε, γιατὶ ἀκριβῶς οἱ ἀπωθημένες μας ἐπιθυμίες εἶναι ἐντονώτερες.

Στὸ «Ἀπόψε Αὐτοσχεδιάζουμε», παίρνει ἕνα δραματικὸ θέμα ἀπὸ τὴ ζωή, ἀπὸ ἐκεῖνα ποὺ τὸ μάτι μας τὰ ἔχει συνηθίσει πιά. Μιὰ οἰκογένεια ποὺ ἡ φτώχεια τὴν ἔσπρωξε νὰ κατρακυλᾶ τὰ σκαλοπάτια τῆς ἠθικῆς. Αὐτὸ ὅμως τὸ θέμα εἶναι μόνο ἡ ἀφορμὴ γιὰ νὰ γίνει τὸ ἔργο. Τὸ ἔργο εἶναι ἕνας θίασος ποὺ ἀποφασίζει νὰ πάρει αὐτὸ τὸ θέμα καὶ ν' αὐτοσχεδιάσει. Δηλαδὴ νὰ κρατήσει μόνο τὴν πλοκὴ καὶ ὁ κάθε ἠθοποιὸς νὰ ἐνσαρκώσει τὸ ρόλο του ὅπως ὁ καθένας τὸν βλέπει καὶ τὸν νοιώθει. (Δηλαδὴ ἀντὶ νὰ ἔχουμε ἕνα ζωγράφο ποὺ κάνει ἕνα ζωγραφικὸ πίνακα, θὰ ἔχουμε δέκα, ποὺ θὰ ζωγραφίσουν ἕνα θεατρικὸ πίνακα).

Βλέπουμε τώρα τὴν ἀλήθεια, ποὺ προσπάθησε νὰ δώσει ὁ συγγραφέας μὲ τὸ θέμα του, ν' ἀρχίσει νὰ κομματιάζεται ἐναλλὰξ ἢ καλύτερα νὰ σχετικοποιεῖται. Ὁ πρῶτος ποὺ θ' ἁπλώσει χέρι πάνω στὸ ὑποθετικὸ ἔργο εἶναι ὁ σκηνοθέτης. Αὐτὸς δὲν ἀναγνωρίζει τὴν ἀλήθεια τοῦ συγγραφέα, ἀλλὰ αὐτὴν ποὺ θὰ βγεῖ ἀπὸ τὰ δικά του τὰ χέρια ποὺ θ' ἀρχίσουν νὰ πλάθουν τὸ θέμα τοῦ ἔργου κατὰ τὴ δική του ψυχικὴ διάθεση καὶ ἀντίληψη τῆς ἀλήθειας. Θ' ἀκολουθήσουν οἱ ἠθοποιοί, ποὺ αὐτοσχεδιάζοντας προσπαθοῦν νὰ δώσουν τὴν δική τους ἀντίληψη γιὰ τὴν ἀλήθεια τοῦ ἔργου, γιὰ νὰ διαφωνήσουν τελικὰ καὶ μεταξύ τους καὶ μὲ τὸν σκηνοθέτη.

Ὡς ἐδῶ ὁ παραλληλισμὸς μὲ τὸν ζωγραφικὸ πίνακα καὶ τὸν ἥρωα, ποὺ ἀναφέραμε πιὸ πάνω, εἶναι πλήρης. Ἡ σχετικότητα τῆς ἀλήθειας προβάλλεται ἐναργέστατα καὶ ἀπὸ πολλὲς μεριές. Αὐτὸ γίνεται ὡς τὴ δεύτερη πράξη, ὁπόταν οἱ ἠθοποιοὶ ἀποφασίζουν ν' ἀφήσουν τοὺς δύο πρωταγωνιστὲς νὰ «αὐτοσχεδιάσουν» μόνοι τους τοὺς ρόλους των.

Ὡς αὐτὸ τὸ σημεῖο ἔχουμε δύο βασικὲς ἀλήθειες. Τὴν ἀλήθεια ὅπως εἶναι τὸ θέμα παρμένο ἀπὸ τὴ ζωή, καὶ τὴν καλλιτεχνικὴ ἀλήθεια, δηλαδὴ τὴν ἀλήθεια ποὺ θέλει νὰ δώσει ὁ καλλιτέχνης γιὰ νὰ τὴν ἀπολαύσει τὸ κοινό. Δηλαδὴ τὴν ἀλήθεια, ποὺ δίνεται μὲ σκοπὸ νὰ συγκινήσει τὸ κοινό. Τώρα θὰ δοθεῖ ἡ τρίτη ἀλήθεια, ἡ πιὸ δραματικὴ ἀπ' ὅλες.

Ὁ ἠθοποιὸς ποὺ ζεῖ ἀπὸ τὸ θέατρο, μέσα στὸ θέατρο καὶ γιὰ τὸ θέατρο εἶναι πάντοτε ὑποχρεωμένος νὰ ὑποδύεται ρόλους ποὺ δὲν ἔζησε ποτέ. Κωμικές, δραματικὲς καὶ τραγικὲς καταστάσεις ποὺ δὲν ἔζησε ποτὲ καὶ ποὺ προσπαθεῖ νὰ τὶς ζήσει πάνω στὴ σκηνὴ ΟΧΙ ΓΙΑ ΤΟΝ ΕΑΥΤΟ ΤΟΥ, ΑΛΛΑ ΓΙΑ ΤΟ ΚΟΙΝΟ.

Στὸ δεύτερο μέρος τοῦ ἔργου, οἱ ἠθοποιοὶ ἀποφασίζουν νὰ ζήσουν πραγματικὰ τοὺς ρόλους τους, δηλαδὴ νὰ εἶναι αὐτοὶ οἱ ἥρωες τοῦ θέματος, δηλαδὴ νὰ ζήσουν γιὰ τὸν ἑαυτό τους καὶ ὄχι γιὰ τὸ κοινό. Ἐδῶ ὁ ἠθοποιὸς ἀποβάλλει πιὰ κάθε χαλινὸ καὶ ρίχνεται μὲ τὰ μοῦτρα νὰ ζήσει αὐτὸ τὸ ξένο δράμα. Ἡ δραματικότητα καὶ τὸ πάθος φτάνουν στὸ διαπασῶν, μέχρι τὴν αὐθυποβολή.

Ἐδῶ ἀκριβῶς τὸ θεατρικὸ δαιμόνιο τοῦ Πιραντέλλο ἔχει μιὰ ἀπὸ τὶς εὐτυχέστερες στιγμές του. Ἡ σκηνὴ αὐτὴ δοσμένη ἀπὸ ὑπετροφικὸ πάθος στὴν ὑπερβολή, θὰ ἔπρεπε νὰ φαίνεται ψεύτικη καὶ μακρυὰ ἀπὸ τὴν ἀλήθεια. Ἐπειδὴ ὅμως δὲ ζοῦμε τὸ δράμα τῶν ἡρώων τοῦ θέματος, ἀλλὰ τὸ δράμα τῶν ἠθοποιῶν ποὺ ὑποδύονται τοὺς ρόλους καὶ προσπαθοῦν νὰ τοὺς ζήσουν σὲ ὅλη τους τὴν ἔνταση, συμμετέχουμε καὶ μεῖς στὸ πάθος μὲ ἔνταση, γιὰ τὸν ἁπλούστατο λόγο ὅτι στὸ βάθος τοῦ ἑαυτοῦ μας θὰ θέλαμε καὶ μεῖς νὰ ζήσουμε τόσο ἔντονα δραματικὲς στιγμές.

Αὐτὴ ἡ ἰδιομορφία τοῦ ἔργου, τὸ καθιστᾶ ἐξαιρετικὰ δύσκολο στὴ διδασκαλία καὶ τὸ ἀνέβασμα ἀπὸ σκηνῆς γι' αὐτὸ καὶ τὸ ΑΠΟΨΕ ΑΥΤΟΣΧΕΔΙΑΖΟΥΜΕ σπάνια παίζεται στὴ διεθνῆ σκηνή, θεωρούμενο σὰν κατόρθωμα δυσπρόσιτο.

Οἱ θεατὲς πρέπει νὰ προσέξουν ἰδιαίτερα τὸ δεύτερο μέρος γιατὶ ἀποτελεῖ ἕνα ἀπὸ τὰ σπάνια διαμάντια τοῦ μεταπολεμικοῦ Ἑλληνικοῦ Θεάτρου.

ΠΛΑΤΩΝ Β. ΜΟΥΣΑΙΟΣ

ΠΑΥΛΟΣ ΚΩΝ. ΜΑΚΡΗΣ

Ὁ ἀποθανὼν πρὸ ὀλίγων μηνῶν πατριώτης μας Παῦλος Κων. Μακρῆς, ἐγεννήθη τὸ 1883 εἰς Λιβίσι καὶ ἦτο υἱὸς τοῦ Μακρυκώστα καὶ τῆς Μαρίας Τσαούση. Ἔβγαλε τὸ Δημοτικὸν Σχολεῖον καὶ κατόπιν ἐπῆγε ἀρκετὰ χρόνια στὸ Τουρκικὸ Σχολεῖο καὶ ὡς ἐκ τούτου κατεῖχε ἄριστα τὴν τουρκικὴ γλῶσσα. Γι' αὐτὸ καὶ ὅταν ἐστρατεύθη ἀπὸ τοὺς Τούρκους ἔγινε ἀξιωματικὸς καὶ ἔφθασε μέχρι τὰ Σκόδρα τῆς Ἀλβανίας. Παντρεύτηκε τὴν Εἰρήνη Μασαλτζῆ τὸ 1912.

Ἀπελύθη ἀπὸ τὸν τουρκικὸ στρατὸ

καὶ ὅταν ἐπανεστρατεύθη ἐπροτίμησε τὸ δρόμο πρὸς τὴν Ἑλλάδα καὶ ἐδραπέτευσε μεταβὰς τὸ πρῶτον εἰς Καστελλόριζον.

Ἐκεῖ συνηργάσθη μὲ τοὺς Ἀγγλογάλλους ὑποδεικνύων εἰς αὐτοὺς στόχους πυρομαχικῶν διὰ νὰ βομβαρδίσουν, ὡς τὸ Τεπόϊ κλπ. Ὡς ἐκ τῆς ἐν γένει πατριωτικῆς του δράσεως ἡ οἰκογένειά του καὶ τὰ παιδιά του ὑφίσταντο παντοειδεῖς κακουχίες, ἐξορίες κλπ.

Τὸ 1915 ἐγκατεστάθη ὁριστικῶς εἰς Πειραιᾶ, ὅπου ἀσχολήθηκε μὲ τὸ ἐμπόριον καὶ διαφόρους ἐπιχειρήσεις, ἱδρύσας ἐν συνεχείᾳ ἐργοστάσιον ἀρτοποιΐας ἐπὶ τῆς ὁδοῦ Σκουζὲ 12 εἰς τὸ ὁποῖον ἀνέλαβε καὶ παρεσκεύαζε τὴν Κουραμάνα καὶ Γαλέττα τοῦ Ἑλλ. Στρατοῦ. Κατὰ τὸν ἀποκλεισμὸ ἐβοήθησε ἐκτὸς τῶν πατριωτῶν καὶ πολλοὺς Πειραιώτας ἐφοδιάζων αὐτοὺς μὲ ψωμί, ἀλεύρι κ.ἄ. διότι ὑπῆρχε μεγάλη πεῖνα.

Τὸ ἐργοστάσιον ἐν τῷ μεταξὺ δὲν τοῦ ἐπήρκει καὶ ἐνοικίασε πολλοὺς φούρνους εἰς Ἀθῆνα καὶ Πειραιᾶ.

Τὸ 1919 ἵδρυσε μαζὶ μὲ τοὺς βιομηχάνους Ρουσέαν, Τσιτσικάκην, Μυολόγον κλπ. τὴν Ἀρτοποιητικὴν Ἑταιρείαν «Συνεργατικὴ τοῦ Πειραιῶς», εἰς τὴν ὁποίαν διέθεσε τὰ μεγαλύτερα κεφάλαια (Ἐφημ. Κυβερνήσεως 200.000 δρχ. ἤτοι 10.000 χρυσὲς λίρες) καὶ τὸ 1920 ἵδρυσε τὴν «Μικρασιατικὴ Ἀτμοπλοΐα Παύλου Μακρῆ καὶ Σία» μὲ τὰ βαπόρια «Ρούμελη», «Ἀνατολή», «Ἅγιος Σπυρίδων» καὶ ἄλλα.

Τὸ 1918 μὲ πρωταγωνιστὰς τὸν ἴδιον καὶ τὸν ἀείμνηστον ἰατρὸν Κ. Λαμέραν ἱδρύθη ὁ Παλλύκιος Μικρασιατικὸς Σύλλογος «Ἡ Τελμησσός», τὸν ὁποῖον ἐνίσχυσεν οἰκονομικῶς, ἡ δὲ δρᾶσις τοῦ Συλλόγου ἤρχισεν ἀμέσως χάρις εἰς τὸ κατάστημα τοῦ συμπατριώτου μας κ. Ἀγγέλου Τσακίρη εἰς Ἀθήνας, ποὺ ἦτο τὸ ἐντευκτήριον τῶν καταδιωκομένων καὶ μὴ πατριωτῶν καὶ ἄσυλον εἰς τὰς Ἀθήνας καὶ Πειραιᾶ τὸ ἐργοστάσιον, αἱ ἀποθῆκαι καὶ τὰ ἀρτοποιεῖα τοῦ Π. Μακρῆ, εἰς τὰ ὁποῖα εὕρισκαν ὕπνον, τροφὴν καὶ χρηματικὴν ἐνίσχυσιν μέχρι τῆς διοχετεύσεώς των εἰς Ἀμερικήν, Αὐστραλίαν, Γαλλίαν καὶ ἀλλαχοῦ.

Ἐπρωτοστάτησεν εἰς τὴν Ἀποστολὴν Κλιμακίου Ἐφοδίων τοῦ Ἐρυθροῦ Σταυροῦ, τὰ ὁποῖα διενεμήθησαν εἰς Μάκρην καὶ Λιβίσιον καὶ τὰ ἔστειλε μὲ πλοῖον τῆς ἀτμοπλοΐας του τὴν «Ρούμελην» καὶ δι' ἰδίων του ἐξόδων ἐπηνδρώθησαν οἱ ἰατροὶ κ. Β. Μουσαῖος καὶ Νικήτας Δημητρίου (Χαλιώτης). Ἔστειλεν 100 χρυσὰς λίρας εἰς τὸν ἰατρὸν κ. Β. Μουσαῖον, εἰς Σμύρνην, διὰ νὰ βοηθῇ τοὺς πατριώτας, ποὺ κατέβαιναν ἀπὸ τὴν ἐξορίαν εἰς Σμύρνην, πρὸς μετάβασιν εἰς Μάκρην - Λιβίσιον. Τὴν ἡμέρα ποὺ πέρασε ἀπὸ τὸ Βαθὺ Σάμου καὶ παρέλαβε τὸν κ. Σάββα Πασχαλίδη, ἔδωσε 5.000 χρυσὲς δραχμὲς ὡς δωρεὰν διὰ τοὺς ἀπόρους. Κατὰ τὰ ταξίδιά του ἀπὸ Πειραιᾶ εἰς Σμύρνην — Ρόδον — Μάκρην οἱ Τοῦρκοι οὐδέποτε τοῦ ἐπέτρεψαν νὰ ἐξέλθῃ τοῦ πλοίου, διότι τὸν ἐφοβοῦντο. Αὐτὰ ὅλα ἐδημοσιεύθησαν εἰς τὰς ἐφημερίδας τῆς ἐποχῆς «Ἐλεύθερον Βῆμα» Ἀθηνῶν, «Θάρρος» καὶ «Σημαία» τοῦ Πειραιῶς καὶ τῆς Σάμου. Ἀντιπροσώπευσε τὴν Μάκρην - Λιβίσιον καὶ Ἀττάλειαν εἰς τὸ Παμμικρασιατικὸν Συνέδριον τοῦ 1918, κληθεὶς ἐπισήμως ὑπὸ τῶν ὀργανωτῶν του.

Ὅταν ἔγινε ἡ καταστροφὴ τῆς Μικρᾶς Ἀσίας εὑρίσκετο εἰς τὸ ζενὶθ τῆς δραστηριότητος καὶ τῆς εὐτυχίας του καὶ ἐβοήθησε τοὺς πρόσφυγας πλέον πατριώτας μὲ τρόφιμα καὶ φάρμακα, ἐξακολουθῶν νὰ διαθέτῃ τὴν οἰκίαν του, τὸ ἐργοστάσιον καὶ τὰς ἀποθήκας του διὰ τὰς ἀνάγκας τῶν πατριωτῶν προσφύγων. Ἁδρὴ καὶ ἔξυπνη φυσιογνωμία ἐδέσποσε καὶ ἔγινε γνωστὸς περισσότερον παντὸς ἄλλου Μακρηνοῦ, ἀπὸ μικροὺς καὶ μεγάλους.

Δυστυχῶς ὅμως διάφορες ἀστοχίες του καὶ πράξεις κολάσιμες ποινικῶς, ἔξω τοῦ κύκλου τῶν νομίμων ἐργασιῶν του, τὸν ἠνάγκασαν νὰ φύγῃ εἰς Ρουμανίαν, ὅπου ἔμεινε περὶ τὰ 5 — 6 χρόνια καὶ ἔτσι κατέστρεψε καὶ κατεσπατάλησεν ὅλην ἐκείνην τὴν λαμπρὴν περιουσίαν, τὴν ὁποίαν ἀπέκτησε, κατὰ τὸν πόλεμον.

Κατὰ τὰ χρόνια τῆς δημιουργίας του ἔγινε προσωπικὸς καὶ πιστὸς φίλος τοῦ Ἐλευθερίου Βενιζέλου καὶ τῶν ὑπουργῶν του Ἀβραάμ, Ἰασωνίδη καὶ ἄλλων, διατελέσας πολιτικὸν στέλεχος τοῦ κόμματος τῶν Φιλελευθέρων συνεχίσας καὶ μετὰ τὴν ἀπαφυλάκισίν του μέχρι καὶ τοῦ θανάτου του.

Τὰ τελευταῖα 18 χρόνια ἐγκατεστάθη εἰς Νέαν Πεντέλην ὅπου ἐπολιτεύθη καὶ ἔλαβε μέρος εἰς ὅλας τὰς κοινωφελεῖς ἐκδηλώσεις διὰ τὴν πρόοδον τοῦ Προαστείου, διατελέσας καὶ πρόεδρος τοῦ συλλόγου τῶν κατοίκων.

Ἐτάφη κατὰ τὴν ἐπιθυμίαν του εἰς Νέαν Πεντέλην κοντὰ εἰς τὴν γυναῖκα του, τὴν ὁποίαν ἠκολούθησεν εἰς τὸν τάφον, 3 μῆνας ἀπὸ τοῦ θανάτου της.

***

ΕΦΥΓΕΣ...

Ἀφιερωμένο στὸν ἀξέχαστο πατριώτη καὶ συγγενῆ ΠΑΥΛΟ ΜΑΚΡΗ

Παῦλο μου, ἔφυγες ξαφνικά, ἀπὸ κοντά μας δίχως νὰ μᾶς πῇς τὸ στερνό σου, ἀντίο... Ἔφυγες καὶ ἡ κόρη σου, οἱ συγγενεῖς σου, οἱ φίλοι σου καὶ ὅλοι οἱ Μακρολιβισιανοὶ πῆγαν μὲ δάκρυα εἰς τὰ μάτια καὶ μὲ σφιγμένη τὴν ψυχὴ νὰ σὲ ἀποχαιρετήσουν.

Ὁ λαὸς τῆς Μάκρης καὶ τοῦ Λιβισιοῦ καὶ γενικὰ ὅσοι σὲ γνώριζαν, δὲν θὰ λησμονήσουν ποτὲ τὰ λαμπρά σου χαρίσματα, τὶς θυσίες σου διὰ τὴν Πατρίδα. Γελαστὸς πάντοτε, μὲ χαρούμενο πρόσωπο ἀντίκρυζες ὅλους μας.

Ἄριστος οἰκογενειάρχης ὑπῆρξες ὦ ἀείμνηστε Παῦλο Μακρῆ. Τίμιος καὶ ἀξιοπρεπὴς στρατιώτης τοῦ καθήκοντος.

Πρόθυμος καλόκαρδος διὰ ὅλους καὶ διὰ ὅλα.

Ἔκαμες ἀγῶνες διὰ τὴν Πατρίδα σου, σήκωσες τὴν ἑλληνικὴ σημαία, διὰ νὰ διατηρηθῇ τὸ ἐθνικὸ Ἑλληνικὸ γόητρο ὑψηλά. Ἄνθρωπος τῆς Ἑλληνικῆς ἀντιστάσεως ἐναντίον τῶν Τούρκων, ἐξυπηρετοῦσες τοὺς συμπατριῶτες σου μὲ ὅλην τὴν δύναμιν τῆς ψυχῆς σου ἀνιδιοτελῶς.

Μᾶς ἔλειψες, Παῦλο μου, καὶ θὰ λείψῃς ἀπὸ κοντά μας ἡ μνήμη σου, ὅμως, θὰ μείνῃ γιὰ πάντα μαζί μας: Εὔχομαι τὸ χῶμα ποὺ σὲ σκέπασε, νὰ εἶναι ἐλαφρό, οἱ δὲ κόποι καὶ αἱ θυσίαι σου, νὰ γίνουν θυμίαμα γιὰ ν' ἀναπαύσουν τὴν ψυχή σου.

ΜΑΙΡΗ ΓΙΑΓΚΙΛΙΤΣΗ

ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ

ΓΕΝΝΗΣΕΙΣ

Ὁ κ. καὶ ἡ κ. Ρένα Γιαννικοπούλου (τὸ γένος Μιχαὴλ Πανηγύρη) ἀπέκτησαν ἕνα κοριτσάκι. Εἰς τοὺς εὐτυχεῖς γονεῖς καὶ συγγενεῖς, εὐχόμεθα νὰ τοὺς ζήσῃ.

ΠΕΝΘΗ

Μετὰ λύπης μας ἀναγγέλλομεν τὸν θάνατον τοῦ συμπολίτου μας Μιχαὴλ Κομήτη. Τὴν συζυγό του, τὰ ἀδέλφια του καὶ τοὺς λοιποὺς συγγενεῖς συλλυπούμεθα θερμά.

ΔΩΡΕΑΙ

Ἡ κ. Μαρίκα Μακρῆ ἀντὶ τεσσαρακονταημέρου μνημόσυνου τοῦ πατρός της Παύλου Μακρῆ διέθεσε δραχμὰς 200 ὑπὲρ τοῦ ταμείου ἀρωγῆς τοῦ Συλλόγου Μακρηνῶν καὶ Λιβισιανῶν "Η ΜΑΚΡΗ" καὶ δραχ. 300 ὑπὲρ τοῦ ταμείου τῶν ἀπόρων τῆς Ν. Πεντέλης

ΤΟ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ΜΑΣ

ΚΑΛΛΙΣΤΡΑΤΟΣ & ΠΡΟΚΛΑ

Π. Κ. ΠΑΝΤΕΛΗ

(Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγουμένου)

Ὁ Καλλίστρατος μ' ἀπεγνωσμένες, σπασμωδικὲς κινήσεις, προσπαθοῦσε ν' ἀνακτήσῃ τὴ χαμένη ἀπόσταση. Μάταια, ὅμως, ἀγωνιζόταν γιατί, στὸ μεταξύ, προστέθηκε κι' ἄλλη κακοτυχία: Κάποιο ἄλογο εἶχε ἀφηνιάσει ἀπὸ τὸν δρόμο ποὺ πῆρε καὶ τέντωνε τὰ λουριὰ μὲ μανία γιὰ νὰ ξεφύγῃ.

Τὸ πλῆθος, ὅσο ἔβλεπε πὼς ὁ νεαρὸς ἁρματηλάτης καθυστεροῦσε, συνέχιζε νὰ κραυγάζῃ:

— Αἶσχος, βάρβαρε! Ἄκυρο! Ἄκυρο! Μεταχειρίζεσαι παράνομα μέσα!

Ὁ μελαψὸς γίγαντας, ποὺ στὸ μεταξὺ κέρδιζε ὅλο καὶ περισσότερο ἔδαφος, ἄρχισε νὰ σφίγγῃ τὰ χείλη του πεισματικά, ρίχνοντας ταυτόχρονα, σκοτεινὲς ματιὲς στὸ πλῆθος. Ὁ Καλλίστρατος, ὅμως, δὲν τὸν ἄφησε νὰ χαρῇ, γιὰ πολύ, τὴ ζαβολιάρικη νίκη του γιατὶ μὲ μιὰ ὕστατη προσπάθεια κατάφερε, ἐπὶ τέλους, νὰ ξαναφέρῃ στὴ θέση του τὸ ζῶο, νὰ τὸ ἰσορροπήσῃ μὲ τ' ἄλλα κι' ὕστερα, ὅλα μαζύ, νὰ τὰ ἐρεθίσῃ μὲ ὑπολογισμένες μαστιγώσεις.

Ἡ Πρόκλα ποὺ κοιτοῦσε μὲ κομμένη τὴν ἀνάσα τὶς ἀπελπισμένες προσπάθειες τοῦ Καλλίστρατου γιὰ νὰ ξαναφέρῃ τὸ ἅρμα του στὴν πρωτοπορεία, ἄφησ' ἕναν ἀναστεναγμὸ ἀνακούφισης.

Οἱ δυὸ διεκδικητὲς τῆς νίκης ἐκάλπαζαν ὁρμητικοὶ πρὸς τὸ τέρμα. Ὁ γυιὸς τοῦ Ἀριστόβουλου ἔτρεχε, γερός, ἀλύγιστος, ὥσπου ἔδειχνε νάχῃ δύναμη ἀτσαλένια, μὲ κεφάλι ὀρθό, μὲ μάτια ἀστραφτερά. Ναί, μὲ μάτια ποὺ εἶχαν μιὰ λάμψη παράξενη ποὺ πρόδιναν κάποια ὑπερφυσικὴ δύναμη. Εὐθεῖα, ἐμπρός, ὅπως ἔβλεπαν, λὲς καὶ μετροῦσαν τὴν ἀπόσταση, λὲς κι' ἔκαναν γρήγορους ὑπολογισμούς. Ἂν καὶ φαινόταν νὰ ἐντείνῃ κάθε μόριο τῆς θέλησής του, ὡστόσο ἡ μορφή του δὲν ἔχανε τὴν ἠρεμία της. Τὰ χείλη του ἀνεπαίσθητα ἀνοιχτά, φανέρωναν τὴν προσπάθεια. Ἦταν ἀληθινά, ὄμορφος σὰν θεός. Τὰ καστανόμαυρα μαλλιά του, κοντὰ στὸ μέτωπό του, συγκρατημένα ἀπὸ ἕνα ἁπλὸ στεφάνι μετάλλινο, κυμάτιζαν ἀνάλαφρα στὸν πνιγηρὸ ἀέρα. Τὸ κορμί του ψηλό, λυγερό, ἦταν ἡ προσωποποίηση τῆς νεανικῆς ἀλκῆς.

Πολλὲς παρθένες, στὸ θεῖο αὐτὸ ἀντίκρυσμα, πηδοῦσαν ἀπὸ τὶς θέσεις του καὶ ξεφώνιζαν:

—Δύναμη Καλλίστρατε!

Ἀνάμεσα σ' αὐτὲς κι' ἡ Πρόκλα πού, ἐνῶ ἦταν πάντα σεμνὴ κατά, τὸ δυνατὸ συμμαζεμένη, τώρα, αὐτὴ τὴ στιγμή, δὲ μποροῦσε νὰ συγκρατήσῃ τὴν ἀγωνία της, τὴν ταραχή της.

Πλησίαζαν, πιά, νὰ φθάσουν στὸ τέρμα, ὅταν ἔγινε τὸ θαῦμα. Μὲ μιὰ κίνηση ἀνεπαίσθητη ἔσφιξε ὁ νεαρὸς ἡνίοχος τὰ χαλινάρια. Τὰ δυὸ ἄλογα ποὺ ἔσερναν τὸ ἅρμα του, ὀρθώθηκαν γιὰ μιὰ στιγμὴ στὰ πισινά τους πόδια κι' ἔπειτα ὥρμησαν μὲ ρουθούνια ἀφρισμένα, μὲ μάτια φλογισμένα. Ἦταν ἡ τελευταία στροφή. Μιὰ τρίχα ἀκόμα καὶ τ' ἅρματα θ' ἄγγιζαν. Ὁ Καλλίστρατος, ὅμως, προσπέρασε. Ὁ μαυριδερὸς ἁρματηλάτης τοὔρριξε μιὰ μανιασμένη ματιὰ κι' ἔκανε, πάλι, νὰ πετάξῃ τὸ ἅρμα του πάνω στὸ ἄλλο, στοῦ νεαροῦ ἀντιπάλου του. Ἡ κίνηση αὐτὴ ἦταν ἡ καταστροφή του. Τὸ ἅρμα του κλονίστηκε, ἔχασε τὴν ἰσορροπία του. Μαστίγωσε, τότε, ἀλύπητα τ' ἄλογά του. Ἐκεῖνα χλιμίντρισαν θυμωμένα, ὀρθώθηκαν στὰ πισινά τους πόδια, κι' ἀντὶ νὰ ὁρμήσουν πρὸς τὸ τέρμα, λοξοδρόμησαν. Τ' ὄχημα ἀναποδογυρίστηκε κι' ὁ μαυριδερὸς ἁρματηλάτης βρέθηκε στὸ χῶμα, τὴ στιγμὴ ποὺ ὁ Καλλίστρατος ἔφθανε ἤρεμος, σίγουρος, θριαμβευτής, στὸ τέρμα!..

Τί ἔγινε ἐκείνη τὴ στιγμή, ἀνθρώπου φαντασία δὲ μπορεῖ νὰ τὸ συλλάβῃ. Ὅλο ἐκεῖνο τὸ πλῆθος ξέσπασε σὰν ἕνας ἄνθρωπος σ' ἐπευφημίες ποὔφθαναν στὰ οὐράνια. Οἱ ἄντρες οὔρλιαζαν ἀπὸ τὸν ἐνθουσιασμό τους, οἱ κοπέλλες χοροπηδοῦσαν καὶ τσίριζαν. Κι' ἡ Πρόκλα σκούπιζε τὰ μάτια της ποὔτρεχαν ποτάμι τὰ δάκρυα.

Τότε, ὅμως, κάτι ἄλλο τράβηξε τὴν προσοχὴ τοῦ πλήθους: Ὁ μελαψὸς ἀγωνιστὴς ποὺ εἶχε κυλιστῆ στὸ χῶμα, πετάχτηκε. Τὰ μάτια του ἔρριχναν ἀστραπὲς μίσους στὸν Καλλίστρατο καὶ τὰ ρουθούνια του ἀναδεύονταν σὰν τοῦ μανιασμένου ταύρου. Ἀπὸ ἐκεῖ ποὺ βρισκόταν ἔκαμε νόημα στὸ πλῆθος νὰ σωπάσῃ. Κι' ὅταν ἔγινε κάποια σχετικὴ ἡσυχία, ἔβαλε τὶς παλάμες του ἀντικρυστὰ στὸ στόμα του καὶ φώναξε βροντερὰ σ' ἄπταιστη, σχεδόν, ἑλληνικὴ καὶ μὲ βαρεία προφορά:

— Λαέ, ποὺ μαζεύτηκες ἐδῶ γιὰ ν' ἀπολαύσῃς ἕναν ὡραῖο ἀγῶνα, διαμαρτύρομαι! Τὸ ἔπαθλο τῆς νίκης δὲν ταιριάζει σ' αὐτόν, ἐδῶ, τὸν τάχα νικητή!..

— Γιατί; γιατί; ρωτοῦσε ἀγανακτησμένο τὸ πλῆθος.

— Γιὰ δυὸ σπουδαίους λόγους! Πρῶτα - πρῶτα, δὲ νίκησε τίμια. Μ' ἔσπρωξε, μ' ἐμπόδισε νὰ φθάσω, ἐγώ, πρῶτος στὸ τέρμα!..

— Ψέματα! ψέματα! φώναξε τὸ πλῆθος.

— Εἶναι ἀλήθεια! ἀκούστηκαν μερικὲς φωνές.

Κάμποση ὥρα οἱ φωνὲς τοῦ κόσμου ἐμπόδιζαν τὸ χοντροκαμωμένο ἁρματηλάτη γιὰ ν' ἀκουστῇ. Ὅλοι, σχεδόν, ἔπαιρνα τὸ μέρος τοῦ Καλλίστρατου. Μερικοὶ φθονεροί, ὅμως, προπαντὸς οἱ ἄλλοι ἡνίοχοι ποὺ εἶχαν μείνει πίσω καὶ κάποιοι Ἀφρικανο-ασιάτες, ἄρχισαν νὰ ὑποστηρίζουν τὸν μελαψὸ ἀγωνιστή. Αὐτός, σὰ νὰ τὸ ἀντιλήφθηκε καί, παίρνοντας θάρρος ἀκούστηκε πάλι νὰ κραυγάζῃ:

— Λαέ, ὅλων τῶν φυλῶν, ἀκουσέ με! Κι' ἂν ἀκόμα νικοῦσε τίμια ὁ ἀντίπαλός μου, πάλι, δὲ θἄχε τὸ δικαίωμα νὰ πάρῃ τὸ στεφάνι τῆς νίκης!..

— Γιατί; γιατί; ρωτοῦσε, ξανά, μὲ ἀγανάκτηση ὁ κόσμος.

— Ἐπειδὴ στοὺς ἀγῶνες παίρνουν μέρος, μόνο ἐνήλικοι ἄντρες. Τὸ παρουσιαστικὸ, ὅμως, τοῦ ἀνταγωνιστῆ μου ἀποδείχνει τὸ ἀντίθετο. Εἶναι, λοιπόν, ἑπόμενο, ἡ συμμετοχή του ν' ἀποτελῇ προσβολὴ στοὺς κανονισμούς.

Τὰ λόγια του ἔπεσαν γιὰ μιὰ στιγμὴ σὰν παγωμένο ἀνασταλτικὸ στὸν ἐνθουσιασμὸ τοῦ πλήθους. Ἡ Πρόκλα, ἔκλεισε τὰ μάτια της, λὲς καὶ φοβόταν μὴν ἰδῇ καμμιὰ φρικτὴ σκηνή. Ὅταν τὰ ξανάνοιξε ἀντίκρυσε, πέρα ἐκεῖ, τὸ πρόσωπο τοῦ ἀγαπημένου της. Ὁ Καλλίστρατος στεκόταν μπροστὰ στὸ ἅρμα του σκοτεινός. Τὸ αἷμα του εἶχε ἀνεβῆ στὸ πρόσωπό του. Αὐτὴ ἡ ἀναπάντεχη ἐπίθεση τὸν ἐκλόνιζε. Τὸ μόνο ποὺ δὲν περίμενε, ποὺ δὲ μποροῦσε νὰ φανταστῇ ἦταν αὐτὴ ἡ ἄδικη, ἡ ἄτιμη πολεμικὴ ἀπὸ κάποιον, ἀγνω-

(Συνέχεια εἰς τὴν 4ην Σελίδα)

ΛΙΒΙΣΙ

Μηνιαία Ἐφημερὶς

ΑΘΗΝΑΙ, ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ 1962

Ἔτος 2ον — Ἀριθ. 13

ΣΥΝΔΡΟΜΑΙ

Ἐσωτερικοῦ:

Ἐτησία	Δρχ. 60
Ἑξάμηνος	» 35

Ἐξωτερικοῦ:

Ἐτησία	$ 5 ἢ £ 2
Ἑξάμηνος	$ 3 ἢ £ 1

ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ - ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ

ΡΕΝΑΝ ΒΕΛΙΣΣΑΡΙΟΥ

Σατωβριάνδου 4, 7ος ὄροφος

Γραφεῖον 14 — Τηλέφ. 535.066

ΕΜΒΑΣΜΑΤΑ - ΕΠΙΤΑΓΑΙ

Μ. ΘΕΟΔΟΣΙΑΔΗΝ

Σατωβριάνδου 4, 7ος ὄροφος

Γραφεῖον 14

Διευθύνσεις συμφώνως τῷ Νόμῳ.

Ὑπεύθυνος:

ΡΕΝΑ Δ. ΒΕΛΙΣΣΑΡΙΟΥ

Κεφαλληνίας 47 — Ἀθῆναι

Ὑπεύθυνος Τυπογραφείου:

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΠΑΝΟΥΔΗΣ

Πάτμου 44—Ἀθῆναι

ΔΗΛΩΣΙΣ

Τὰ ἐνυπόγραφα ἄρθρα δὲν ἐκφράζουν ὑποχρεωτικὰ καὶ τὰς ἀπόψεις τῆς ἐφημερίδος. Τὴν εὐθύνην τῆς ἀκριβείας καὶ τοῦ περιεχομένου των τὴν φέρουν πάντοτε οἱ συγγραφεῖς των.

Ἐπίσης αἱ δημοσιευόμεναι βιογραφίαι δὲν εἶναι κατὰ σειρὰν ἀξίας τῶν προσώπων ποὺ ἀφοροῦν.

ΛΙΒΙΣΙΑΝΟΙ ΔΙΑΛΟΓΟΙ

—Μαρὴ Βγαγγιλιά, ἔν τὸν ὑουρᾶς, μαρὴ τοῦ κακόμοιρου τοῦ μουρὸν ποὺ τσίλλησιν, νὰ πάῃς νὰ τοῦ παστρέψῃς;

Κουστιβίρα γλήορα πενταναθιματισμένη κοιλιὰ νὰ πάῃς στοῦ μουρόν, γιατὶ ἂς σὶ πιάσου στὰ χέργια μου χὰ σὶ δακκάσου μὶ τὰ δόντγια μου κὶ χὰ σὶ κάμου τὰ κυργιάτα σου κυργιανοῦ κυργιᾶς. Φτούσου ξηντουφταναθηματισμένου τορούμιν, κουστιβίρα γλήορα σὶ λέου! Κακοχρονάχης.

Κι' ὕστερα νὰ πάῃς μάνι, μάνι, ν' ἄψῃς τὴν φουτγιὰ νὰ βάλῃς νηρὸν στοῦ χαρανὶν νὰ βράννῃ κὶ θάρτου κι' ἰβῶ νὰ κουπανίσουμουν τὰ κόσσανα στοῦ γδὶν νὰ ψήσουμουν ἰμιὰν κουτσουμαϊργιὰν νὰ φάουμουν, γιατὶ εἶνιν σήμερα Τετράδη καὶ ἔν τρώουν λάδιν.

***

—Ἐμαθίς τα μάρ' κουμπάρα, αὐτὰ ποὺ λέουσιν γιὰ τὴν Πηνιάν; Ἀξάβαλλιν νἆνιν σουστά;

— Κι' ἄντουνιν ποὺ λέουν πάλιν;

—Νά, τάχα μου μέραν μεσιμέριν ἠσβάλιξιν πόρτις καὶ παναθούργια καὶ κλειδώθηκιν μ' ἕναν ξένουν πιδίν. Ἔν ἔχει καθόλου τσίππαν πάνου της. Βού! Ἠχάλασιν πλιὸν ἡ κόσμους, καλὰ καλά.

—Ἀμ' πγιὸς σὶ τἆπιν ἠσέναν. βοῦλα ποὺ λέουν σουστά;

—Ἐμάηκου πὲτ γιὰ νὰ τὰ λέῃ ἡ κόσμους σουστὰ εἶνιν. Γιατὶ ψῶμμα κουβέντα ἔν ἠβγαίνει.

—Ἀμ πγιὸς σὶ τἆπιν ἠσένα;

—Ἠμέναν μοὶ τἆπιν ἡ Ἀναστασά.

—Ἄ! αὐτὴ ἡ ἀβουρτζοὺ σὶ τἆπιν; Κὶ θέλει νὰ κοινουνήσῃ κι' ὅλα τὴν μιαλουφτουμάδαν; Νὰ πάῃς νὰ τὴν πῇς νὰ κοινουνήσῃ ἀπ' τοὺν Ποπὰ τοὺν κ... τὴν ἀβουρτζούν!

ΒΑΣ. ΧΑΤΖΗΣΩΤΗΡΙΟΥ

ΧΥΤΗΡΙΟΝ

ΟΡΥΧΑΛΚΟΥ, ΧΥΤΟΣΙΔΗΡΟΥ ΑΛΟΥΜΙΝΙΟΥ

ΠΑΝΗΓΥΡΗΣ ΑΡΓΥΡΙΟΣ & ΥΙΟΙ

ΑΙΤΩΛΙΚΟΥ ΚΑΙ ΣΑΛΑΜΙΝΟΣ 14

ΠΕΙΡΑΙΕΥΣ

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΛΟΥΛΑΝΤΖΗΣ

ΕΡΓΟΛΑΒΟΣ

ΜΩΣΑΪΚΩΝ ΔΑΠΕΔΩΝ

ΑΓ. ΔΙΟΝΥΣΙΟΥ

ΚΑΙ ΑΓ. ΠΑΝΤΕΛΕΗΜΟΝΟΣ 13

ΤΗΛ. 463.224

ΔΡΑΠΕΤΣΩΝΑ - ΠΕΙΡΑΙΕΥΣ

ΙΑΤΡΙΚΗ ΕΓΚΥΚΛΟΠΑΙΔΕΙΑ

ΕΛΚΟΣ ΣΤΟΜΑΧΟΥ ΚΑΙ ΔΩΔΕΚΑΔΑΚΤΥΛΟΥ

Κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη ὅπου μετεβλήθη ὁ ρυθμὸς τῆς ζωῆς τῶν ἀνθρώπων ἐπὶ τὰ χεῖρω, λόγῳ πολλῶν μεταπολεμικῶν ἐξελίξεων, ἤρχισεν νὰ παρουσιάζεται εἰς ηὐξημένην κλίμακα ἡ νόσος τῆς νευρώσεως. Ἐκ τῶν προσερχομένων ἀσθενῶν πρὸς ἐξέτασιν εἰς τὰ διάφορα νοσοκομεῖα καὶ ἰδιωτικὰ ἰατρεῖα οἱ περισσότεροι παρουσιάζουν τὴν εἰκόνα τῆς ἀνωτέρω νόσου μὲ μίαν ποικιλίαν συμπτωμάτων, τῶν ὁποίων ἡ οὐσιαστικὴ αἰτία εἶναι ἡ κακὴ λειτουργία τοῦ Νευροφυτικοῦ καὶ Κεντρικοῦ νευρικοῦ Συστήματος.

Ἐν ἀναλύσει οἱ ἀσθενεῖς οὗτοι δὲν παρουσιάζουν ὁμαλὴν λειτουργίαν τῶν ἀνωτέρω ἀναφερθέντων συστημάτων καὶ κατὰ συνέπειαν ἀνώμαλον λειτουργίαν ὅλων τῶν ἐξ αὐτῶν ἐξαρτωμένων σπλάγχνων τοῦ ἀνθρωπίνου ὀργανισμοῦ.

Μοιραίως κάποτε αὐτὴ ἡ ἀνώμαλος λειτουργία ἐντοπίζεται εἰς ἕνα οἱονδήποτε σπλαγχνικὸν ὄργανον, δηλαδὴ ὀργανοποιεῖται, μὲ ἀποτέλεσμα τὴν ἐμφάνισιν ἑνιαίας νοσολογικῆς ὀντότητος μὲ ἔντονα ὑποκειμενικὰ ἐνοχλήματα καὶ παθολογοανατομικὰ εὑρήματα. Εἰς τὴν κατηγορίαν αὐτὴν τῶν νοσημάτων ἀνήκει καὶ τὸ ἕλκος τοῦ στομάχου ἢ τοῦ Δωδεκαδακτύλου.

Ἡ ἀνωτέρω μνημονευθεῖσα νόσος χαρακτηρίζεται ἀπὸ μίαν ἑλκώδη βλάβην τῶν ἐσωτερικῶν στρωμάτων τῶν τοιχωμάτων τοῦ στομάχου καὶ τοῦ Δωδεκαδακτύλου. Ἡ ἕλκωσις αὐτὴ παρουσιάζει διάφορα σχήματα μὲ ποικίλην ἐντόπισιν καὶ ἔκτασιν.

Ἡ νόσος αὕτη ἔχει βραδὺν ρυθμὸν ἐξελίξεως, ἀλλὰ καὶ σοβαρὰς συνεπείας διὰ τὰ πεπτικὰ ὄργανα ὅσον καὶ διὰ τὸν πάσχοντα ὀργανισμὸν, γενικώτερον. Δὲν θὰ ὑπεισέλθω εἰς λεπτομερείας περιγραφῆς τῶν ἐνοχλημάτων καὶ συμπτωμάτων τὰ ὁποῖα παρουσιάζουν οἱ ἀσθενεῖς, ἐφ' ὅσον τοῦτο δὲν εἶναι θέμα τῆς Ἰατρικῆς Ἐγκυκλοπαιδείας, ἀλλὰ θὰ ἐπισημάνω τοὺς κινδύνους τοὺς ὁποίους διατρέχει ὁ πάσχων ὀργανισμός.

Πρώτη καὶ σοβαρωτάτη ἐπιπλοκή, εἶναι ἡ διάτρησις τῶν πεπτικῶν ὀργάνων συνεπείᾳ τῆς ὁποίας εἰς σύντομον χρόνον δημιουργεῖται περιτονῖτις μὲ μέγιστον κίνδυνον διὰ τὴν ἐπιβίωσιν τοῦ πάσχοντος.

Τρίτη καὶ σοβαρωτάτη ἐπιπλοκὴ εἶναι ἡ δημιουργουμένη διὰ τῆς παρόδου τοῦ χρόνου ἐξαλλαγὴ τοῦ ἕλκους, δηλαδὴ ἡ μετατροπή του εἰς καρκινωματώδη ἐπεξεργασίαν μὲ ὅλας τὰς φοβερὰς συνεπείας ἐξ αὐτῆς τῆς καταστάσεως.

Ἐξ ὅλων τῶν προταθέντων θεραπευτικῶν συστημάτων μέχρι σήμερον διὰ τὴν ἀπαλλαγὴν τῶν πασχόντων ἐκ τῆς νόσου ταύτης, πλέον ἀποτελεσματικὴ καὶ ἐνδεικνυομένη τυγχάνει ἡ φαρμακοθεραπευτικὴ θεραπεία τοῦ ἕλκους ἅμα τῇ διαγνώσει του.

Ὅταν ὁμιλῶ περὶ θεραπείας δὲν ἐννοῶ τὰ διάφορα παυσίπονα ἢ τὰ τοπικῶς δρῶντα εἰς τὸν βλεννογόνον τῶν πεπτικῶν ὀργάνων ἐπουλωτικὰ φάρμακα, ἀλλὰ ἐννοῶ τὴν θεραπείαν τῆς βασικῆς νόσου τῆς Νευρώσεως, ἤτοι τῆς ἀνωμαλίας τῆς ὑφισταμένης εἰς τὸν μεσεγκέφαλον.

Διὰ τῆς θεραπείας ταύτης ἐπέρχεται ἐξισορρόπησις τοῦ ἤδη διαταραχθέντος Νευρικοῦ Συστήματος.

Εἶναι λυπηρὸν νὰ ἀφίνεται ὁ ἀσθενὴς εἴτε ἀπὸ προσωπικήν του ἀδιαφορίαν εἴτε ἀπὸ Ἰατρικὴν ἀπειρίαν ἄνευ ὀρθῆς θεραπευτικῆς ἀγωγῆς, διὰ τῆς ὁποίας εἶναι δυνατὸν νὰ ἀπαλλαγῇ ἐκ τῆς νόσου ταύτης χωρὶς νὰ φθάσῃ μοιραίως κάποτε εἰς τὴν χειρουργικὴν τράπεζαν.

Διὰ τῆς χειρουργικῆς ἐπεμβάσεως σώζονται μόνον οἱ διακινδυνεύοντες ἀπὸ ἐνδεχομένην γαστρορραγίαν λίαν σοβαράν, παρατεινομένην, ὡς καὶ οἱ παρουσιάζοντες διάτρησιν ἢ καρκινωματώδη ἐξαλλαγήν.

Βάσει ἐμπεριστατωμένων νοσοκομειακῶν στατιστικῶν μέχρι σήμερον ἔχει ἀποδειχθῆ ὅτι τὸ χειρουργικὸν νυστέρι δὲν ἀπαλλάσσει τοὺς πάσχοντας ἀπὸ τὴν κυρίαν νόσον, ἀλλὰ ἀπὸ τὸ σύμπτωμα τῆς νόσου (τοῦ ἕλκους), ἐφ' ὅσον μετεγχειρητικῶς καὶ μετὰ πάροδον χρόνου εἶναι δυνατὸν νὰ ὑποτροπιάσῃ ἡ νόσος, δημιουργοῦσα τὸ ἀποκαλούμενον πεπτικὸν ἕλκος, τὸ ὁποῖον εἶναι ἀνεγχείρητον.

Μετεγχειρητικῶς ἐπίσης πλεῖστοι ἐκ τῶν ἀσθενῶν παρουσιάζουν ποικίλα σύνδρομα παθολογικά, πολλὲς φορὲς ἐνοχλητικώτερα καὶ τοῦ προϋπάρξαντος ἕλκους, λόγῳ τῆς ἀνατομικῆς ἀναπηρίας τὴν ὁποίαν ἐγκαταλείπει τὸ χειρουργικὸν νυστέρι καὶ ἡ ὁποία τοὺς συνοδεύει ἐφ' ὅρου ζωῆς.

Ἐν συμπεράσματι ἀποδεικνύεται ἡ μεγάλη ἀξία τῆς καταλλήλου φαρμακοθεραπείας διὰ τῆς ὁποίας οἱ πάσχοντες ἀπαλλάσσονται ἐκ τῆς νόσου τῆς Νευρώσεως ἄνευ ἀκρωτηριασμοῦ τῶν πεπτικῶν ὀργάνων, τῶν ὁποίων ἡ σπουδαιότης διὰ τὴν ὁμαλὴν λειτουργίαν τοῦ ὀργανισμοῦ εἶναι μεγάλη καὶ ἡ ἀκεραιότης αὐτῶν ἐντελῶς ἀπαραίτητος.

ΠΑΝΤ. ΧΑΤΖΗΠΑΝΑΓΙΩΤΟΥ
Ἰατρός

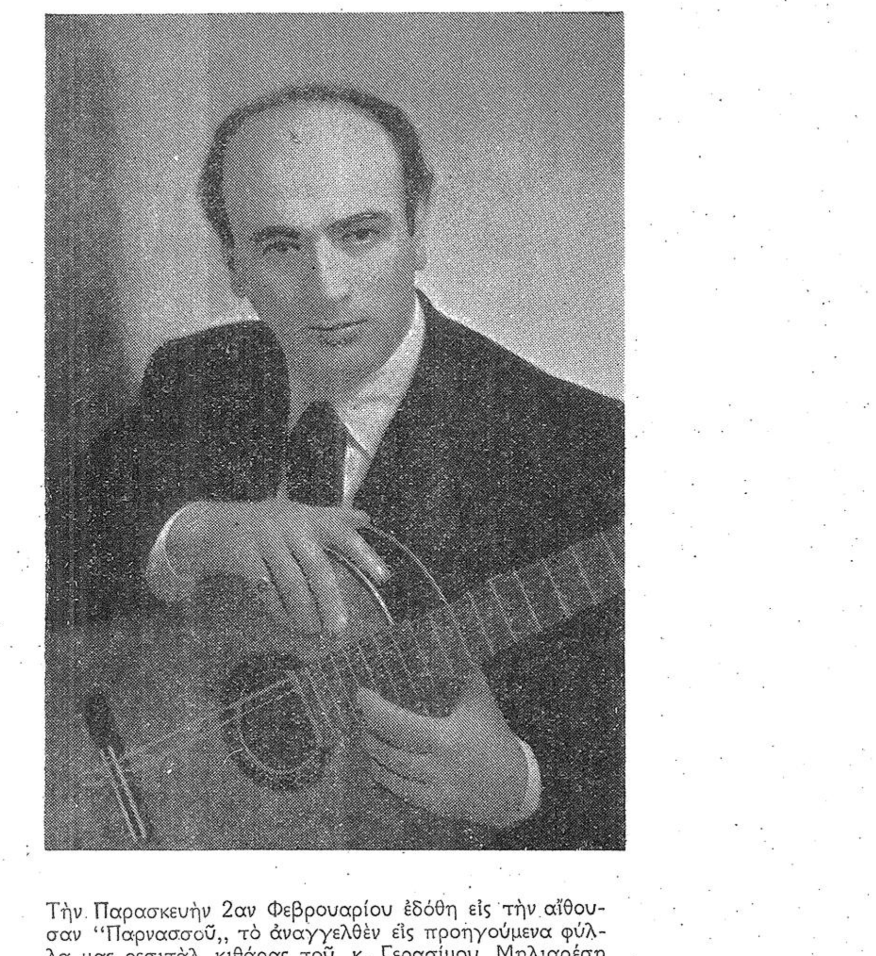

Τὴν Παρασκευὴν 2αν Φεβρουαρίου ἐδόθη εἰς τὴν αἴθουσαν "Παρνασσοῦ", τὸ ἀναγγελθὲν εἰς προηγούμενα φύλλα μας ρεσιτὰλ κιθάρας τοῦ κ. Γερασίμου Μηλιαρέση καθηγητοῦ τοῦ Ἑλληνικοῦ Ὠδείου μὲ μεγάλην ἐπιτυχίαν. Ὁ κ. Μηλιαρέσης ἑρμήνευσε θαυμάσια τὸ κλασσικὸ πρόγραμμά του καὶ κατεχειροκροτήθη ἀπὸ τὸ πολυπληθὲς κοινὸ ποὺ γοητευμένο τὸν ἀνεκάλεσε ἐπανειλημμένως ἐπὶ σκηνῆς. Ὁ διάσημος Καλλιτέχνης διὰ νὰ τὸ εὐχαριστήσῃ ἔπαιξε ἕνα ἀκόμη κομμάτι ἐκτὸς προγράμματος.

ΤΟ ΣΠΙΡΤΟΖΙΚΟ ΠΝΕΥΜΑ ΤΩΝ ΑΝΘΡΩΠΩΝ ΤΗΣ ΠΑΤΡΙΔΑΣ ΜΑΣ

Εἶναι στ' ἀλήθεια ἀφάνταστα γοητευτικὰ ὅλα ὅσα κατὰ καιροὺς ἔχω ἀκούσει ἀπὸ διαφόρους — συγγενεῖς καὶ φίλους — εἴτε πρόκειται γιὰ εὐχάριστα, εἴτε γιὰ δυσάρεστα γεγονότα.

Ἔτσι, σὲ γάμους καὶ σὲ κηδεῖες, συνέβαιναν ἕνα σωρὸ χαριτωμένα ποὺ ἀκριβῶς ἐπειδὴ εἶχαν τόση πολλὴ ζωντάνια κι' ὀμορφιὰ ἔμειναν ὡς ἐμᾶς καὶ θὰ μείνουν, πιστεύω, γιὰ πάντα.

Ἕνας ποιητὴς ἐκ τοῦ προχείρου, ἡ Στινός, βρίσκοντας τὴν εὐκαιρία τῶν γάμων ὅπου ἦταν προσκεκλημένος γιὰ νὰ δώσῃ κέφι ἔβγαζε στὴ φόρα τὰ ἐλαττώματα τῶν παρισταμένων μὲ ἔξυπνα τετράστιχα, ξεκινώντας ἀπὸ τὸν ἑαυτό του γιὰ νὰ μὴ παρεξηγηθῇ. Ἔτσι, λοιπόν, ὁ Στενός, παντρεμένος μὲ μιὰ γυναῖκα ποὺ ὑπέφερε ἀπὸ «πονόματον» (τραχώματα προφανῶς) τραγουδοῦσε συχνά:

Παντρεύτηκεν κι' ἡ Στινὸς
Κι πῆρεν τὴν Θουδόραν
Κι τρέχουν ἀπ' τὰ μάτια της
Γαρούφαλα κὶ ρόδα.

Καὶ ἐν συνεχείᾳ μετανοιωμένος γιὰ τὴν ἀπόφασί του:

Ἂς ἦταν νὰ παντρεύγουνταν
οἱ κακουπαντρημένοι
Νὰ παντριυτῇ κι' ἡ Στινὸς
Πὤχει καρτιὰν καημένη

Ἀλλὰ ἔτσι καθὼς ἦταν γεμᾶτος κέφι γιὰ νὰ πειράζῃ τὸν καθένα καὶ νὰ κάνῃ τοὺς ἄλλους νὰ διασκεδάζουν, βεβαίως, δὲν ἄφινε νὰ τοῦ ξεφύγουν καὶ οἱ ἀπρόσκλητοι, οἱ ὁποῖοι περίεργοι, συγκεντρωνόταν ἔξω ἀπὸ τὴν αὐλή:

Γυρίσητε ματάκια μου
Δῆτε παραξινάδες
Πάνου στοὺς τοίχους τὸν ξηρὸν
Ἀνθρώπινες κιφάλες

Ἡ αὐλὴ ἦταν ἀπαραίτητη προϋπόθεσι γιὰ τὸ γάμο «Μὰ δά, αὐλὴν ἐν εἴχασιν κὶ γάμουν ἐθελάσιν», αὐτὸ βέβαια ἀργότερα πῆρε γενικώτερη σημασία — ἀφοῦ μετὰ τὸ μυστήριο θὰ στρωνόταν τραπέζια καὶ τραπεζάκια, θὰ στηνότανε χορὸς ποὺ θὰ διαρκοῦσε δυὸ καὶ τρεῖς μέρες, μὲ τὰ «βγιλιά» καὶ τὰ διάφορα ἀστεῖα. Κι' ἂν τύχαινε ἡ νύφη νὰ μὴ χορέψῃ μὲ κάποιον ἀπὸ τοὺς παρευρισκομένους, ἄντε νὰ τὰ βγάλῃς πέρα... Μᾶς λένε, βλέπετε, «σταφιδάκια».

Ὁ Στενὸς γιὰ τοὺς γάμους, γιὰ τὶς διασκεδάσεις καὶ οἱ μοιρολογίστρες γιὰ τὰ «ξώδια». Ἦταν κι' αὐτὲς τὰ ἴδια πειραχτήρια, μόνο ποὺ οἱ περιστάσεις τὸ καλοῦσαν νὰ συνοδεύουν τὰ πειράγματά τους — πολὺ τσουχτερὰ τὶς περισσότερες φορὲς — μὲ δάκρυα καὶ μὲ κοπετούς.

Πέθανε, λοιπόν, κάποιος ποὺ κατὰ τὶς πληροφορίες τους δὲν

(Συνέχεια εἰς τὴν 4ην σελίδα)

ΤΟ ΦΙΛΙ ΤΟΥ ΚΑΜΠΟΥΡΗ

Ὅπως ἀνήγγειλα στὸ προτελευταῖο φύλλο τῆς ἐφημερίδος μας θὰ δώσω στὸ ἀναγνωστικό της κοινό, μερικὰ Διηγήματα καὶ ποιήματα τῆς Ἀνθούλας - Σταθοπούλου Βαφοπούλου, ἡ ὁποία, ὅπως ἔγραφα καὶ στὸ προηγούμενό μου, ἡ πέννα της ὡς δακτυλογράφου δὲν ἀντέγραφε τὰ τυπικὰ χαρτιὰ τῶν Δημοσίων ὑπηρεσιῶν, ἀλλ' ἔγραφε ποιήματα καὶ διηγήματα παρασυρόμενα ἀπὸ τὸ ἔξοχο καὶ σπάνιο ταλέντο της.

Ἀρχίζω ἀπὸ τὸ διήγημά της «Τὸ φιλὶ τοῦ Καμπούρη».

Μ. Σαράφης

Ἐδῶ καὶ κάμποσα χρόνια, ὅταν ἤμουν μαθήτρια, ἔνοιωσα ἕνα παράξενο αἴσθημα, ποὺ δὲν εἶχε τίποτε ἀπὸ τὴν τρυφερὴ ἀγάπη καὶ τίποτε ἀπὸ τὸν φλογερὸ ἔρωτα. Σᾶς εἶπα: Ἤμουν μαθητριούλα μὲ κοντὲς κάλτσες καὶ μ' ἕνα φιόγγο κόκκινο στὰ μπουκλωτὰ μαλλιά μου, ποὺ τόσο ὄμορφα πήγαινε μὲ τὴν μπλὲ τσίτινη ποδίτσα.

Ἤμουν τὸ πιὸ ἄτακτο κορίτσι τοῦ Σχολείου καὶ τὸ πιὸ παλαβὸ παιδὶ τῆς γειτονιᾶς. Ὡς τόσο, κατάβαθα ἤμουν ἕνα κοριτσόπουλο, ποτισμένο μὲ μεγάλη δόση ρομαντισμοῦ: Μακρυνοὶ περίπατοι στοὺς ἀγρούς, μελαγχολίες «ὑπὸ τὸ φῶς τῆς σελήνης» στεναγμοὶ στὸ ἄκουσμα καμμιᾶς νυκτερινῆς καντάδας!! Μάλιστα, τὴν ἐποχὴ ἐκείνη διάβαζα τὸ ρομάντσο τοῦ Ντὲ Σαὶν Πιὲρ «Παῦλος καὶ Βιργινία» καὶ τόση αἴσθηση μοῦ ἔκανε, ποὺ ἔλεγα μὲ πεποίθησι στὸν ἑαυτό μου «Ἀγάπησε γιὰ νὰ πεθάνῃς σὰν τὴν Βιργινία».

Μέναμε σ' ἕνα σπίτι κοντὰ στὴν Καμάρα (Θεσ)νίκης). Ἀντίκρυ ἀκριβῶς ἦταν τὸ σπίτι τῆς γρηᾶς χήρας Σταματίνας. Ζοῦσε μὲ τοὺς δυὸ γυιούς της, ποὺ ὅλη τὴν μέρα ρακόπιναν στὶς ταβέρνες καὶ τὸ βράδυ κυνηγόντουσαν μὲ τὰ μαχαίρια. Ἡ χήρα βαστοῦσε ἕνα δωμάτιο κάτω, τ' ἄλλα τὰ νοίκιαζε χωριστὰ σὲ ἀξιωματικούς. Θὰ μοῦ πῆτε: Αὐτὸ εἶναι. «Ἐρωτεύθηκες τρελλὰ ἕναν ὡραῖον ἀξιωματικόν;»

Ἔ, λοιπόν, ὄχι! Οἱ ἀξιωματικοὶ δὲν μὲ συγκίνησαν ποτέ, ὅσο κι' ἂν γυάλιζαν τὰ κουμπιά τους, ὅσο κατακτητικὰ κι' ἂν χτυποῦσαν τὰ σπιρούνια τους στὸ πλακόστρωτο. Ἡ ἱστορία ἔχει ἔτσι:

Ἕνα πρωΐ, καθὼς ἄνοιξα τὸ παράθυρο, εἶδα στ' ἀντικρυνὸ σπίτι, μ' ἀπορία, ἀλλαγὴ νοικάρηδων. Οἱ δυὸ ἀξιωματικοί, ποὺ κρατοῦσαν τὸν ἀπάνω ὄροφο, εἶχανε φύγει. Νοικιάστηκε τὴ φορὰ τούτη ἀπὸ μιὰ οἰκογένεια. Βέβαια, τὸ γεγονὸς αὐτὸ δὲν ἦταν καὶ τόσο ἀξιόλογο.

Ἔρριξα μιὰ ματιὰ μέσα καὶ εἶδα μερικὰ ἔπιπλα σὲ ἀκαταστασία καὶ ροῦχα στιβαγμένα δῶ καὶ κεῖ. Εἶδα καὶ κάτι νὰ σαλεύῃ στὸν ἀέρα. Πρόσεξα καλύτερα. Ἕνα καμπούρικο παιδὶ καθόταν πάνω σ' ἕνα μπόγο. Στὸ χέρι του κρατοῦσε ἕνα μαστίγιο, ποὺ τὄφερνε πεισματικὰ πέρα δῶθε, σὰ νἄδερνε μ' αὐτὸ κάποιον φανταστικὸν ἐχθρό. Γιὰ μιὰ στιγμὴ γύρισε καὶ μὲ κοίταξε. Ὤ! τί περίεργο μοῦτρο! Τὸ σχῆμα του ἦταν τριγωνικὸ καὶ τὰ μάτια του ἀστράφταν μὲ μιὰ διαβολικὴ λάμψι.

Ἔτσι καθὼς μὲ κοίταξε, δάγκωσε τὰ χείλη του θυμωμένα καὶ ξανάρχισε νὰ κροταλίζῃ μὲ περισσότερη μανία τὸ μαστίγιο.

Ἔφυγα γιὰ τὸ σχολεῖο, μὰ ὅλη τὴν ὥρα σκεφτόμουνα τὸ περίεργο παιδὶ μὲ τὸ μαστίγιο. Ἀπὸ τὴν μέρα ἐκείνη ἐγκαταστάθηκε στὴ γωνιὰ τοῦ καφασωτοῦ καναπέ. Παράξενη ἦταν ἡ ἐπιβολὴ ποὺ ἐξασκοῦσε ἀπάνω μου τὸ διαβολικό του βλέμμα. Τὸ αἰσθανόμουνα σὰν ἀτσάλινο χέρι νὰ βαραίνῃ, καί, χωρὶς αἰτία, ἄρχισε νὰ φυτρώνῃ μέσα μου, μιὰ ἀντιπάθεια, βλέποντας τὴν ἀλλόκοτη μορφή του. Καὶ ὅμως, μὲ τραβοῦσε. Πάντα, ὅταν γύριζα ἀπ' τὸ σχολεῖο, τὄβλεπα στὴ γωνιὰ ἀκίνητο νὰ ρίχνῃ πάνω μου τὰ φλογερὰ του μάτια ἐπίμονα.

Ἐγὼ τότες ἀνέβαινα τρεχάτη τὴ σκάλα, πετοῦσα στὸ τραπέζι τὴν τσάντα μου καὶ κατέβαινα στὴν ὀξώπορτα. Ἔ, ἐκεῖ ἤμουν στὶς δόξες μου! Μηχανευόμουνα τὰ ποιὸ πρωτότυπα παιχνίδια, γιὰ νὰ τὸ πειράξω.

Πότε γελοῦσα δυνατά, πότε ἔβαζα τὶς φιλενάδες μου νὰ τὸ κοροϊδεύουν. Κάποτε πάλι, καθὼς ἦταν σκυμμένο καὶ μὲ κοίταζε ποὺ ἔπαιζα μπάλλα τὴν ἄφησα τάχα ἀπρόσεχτα νὰ μοῦ ξεφύγῃ, καὶ τὸ πέτυχα ἴσα πάνω στὸ κεφάλι. Ἡ μπάλλα ξανάπεσε μ' ὁρμή, κ' ἐγώ, σὰ νὰ μὴ συνέβηκε τίποτε, συνέχισα τὸ παιχνίδι μὲ περισσότερο κέφι. Ἡ ἱστορία αὐτὴ βάσταξε ὡς τὸ τελευταῖο Σαββατόβραδο τῶν ἀπόκρεω. Ἀπὸ τότες δὲν τὸ ξαναεῖδα.

Τὸ βράδυ ἐκεῖνο εἶδα τὴν Μάνα του νὰ φεύγῃ, τυλιγμένη σ' ἕνα μαῦρο σάλι καὶ μ' ἕνα καλάθι στὰ χέρια της. Σκέφθηκα: «Πάει γιὰ ψώνια». Κοίταξα ἀπ' τὶς γρίλλες. Μιὰ λάμπα ἔκαιγε θαμπά, ἐνῶ ὁ καμπούρης καθόταν στὴν ἴδια πάντα θέση, μὲ τὰ μάτια στυλωμένα στὰ παράθυρά μου.

Μιὰ ἰδέα μοῦ κατέβηκε ξαφνικὰ στὸ κεφάλι, ποὺ μ' ἔκαμε νὰ πηδήξω ἀπὸ χαιρεκακία. Ἔτρεξα στὸ σπίτι μιᾶς φίλης μου καὶ τὴν παρεκάλεσα νὰ μοῦ δανείσῃ γιὰ μιὰ ὥρα τὸ ντόμινό της, ποὺ παράσταινε τὸ διάβολο. Ἐκείνη πολὺ πρόθυμα μοῦ τὄδωσε. Τὸ φόρεσα γρήγορα-γρήγορα, ἔβαλα καὶ τὴν τρομαχτικὴ μουτσούνα καὶ μὲ τὰ χέρια στὶς τσέπες, ἀνέβηκα σὰ γάτα τὴ σκάλα τοῦ σπιτιοῦ του. Ἔσπρωξα τὴν πόρτα τῆς κάμαράς του, τὴν ξαινάκλεισα καὶ ἀφοῦ τράβηξα τὸ σύρτη, πῆγα καὶ στάθηκα μπροστά του.

Ἐκεῖνος σηκώθηκε ταραγμένος. Τὸ ὠχρό του πρόσωπο ἔγινε ἄσπρο, ἐνῷ τὰ μάτια του ἔλαμπαν ἐξαίσια μὲς στὴν τρομαχτική τους ἔκφραση. Εἶχε τὰ γοητευτικώτερα μάτια ποὺ εἶδα ποτὲ στὴ ζωή μου.

(Συνέχεια εἰς τὴν 4ην Σελίδα)

ΠΑΤΡΙΩΤΙΚΕΣ ΑΝΑΜΝΗΣΕΙΣ

(Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγουμένου)

Μὲ τὸν ἁρπακτικὸ ἔλεγχο καὶ τὶς ἔρευνες ποὺ μᾶς ἔγιναν, μᾶς ἔπαιρναν ὅτι νομίσματα καὶ χρυσαφικὰ προσπαθούσαμε νὰ περισώσουμε γιὰ νὰ ζήσουμε στὰ ξένα, συνηθισμένοι ὅπως ἦσαν ἀπὸ αἰῶνες νὰ παίρνουν τὰ ἕτοιμα καὶ νὰ ζοῦν ἀπὸ τὸ αἷμα τῶν Ἑλλήνων.

Πολὺ φοβερώτερη ἦταν ἡ ἁρπαγὴ τώρα, μὲ τὴν αἰτία τῆς Μικρασιατικῆς καταστροφῆς, ἐφαρμόζοντας τὸ βάρβαρον δίκαιον τοῦ ἰσχυροτέρου. «Οὐαὶ τοῖς ἡττημένοις»!

Καὶ τὶς φόδρες καί, τὶς σόλες τῶν παπουτσιῶν μας ἐξύλωναν ἀκόμα, νὰ ἰδοῦν μήπως ἔχομε μέσα χρήματα.

Μόνο χάρτινες λίρες (παγκανότες) μᾶς ἐπέτρεψαν νὰ πάρουμε μαζί μας οἱ Τοῦρκοι.

Μ' ὅλες αὐτὲς τὶς καταστροφὲς καὶ λεηλασίες, μὲ κίνδυνο τῆς ζωῆς μας, μπορέσαμε καὶ γλυτώσαμε κρυφὰ ἀρκετὰ σχετικῶς χρήματα.

Ὅταν μᾶς εἰδοποίησαν νὰ ἀδειάσουμε τὴν ἀγαπημένη μας Πατρίδα, πὼς δὲν ἔπαθα συγκοπή!..

Ἤμουνα τότε εἴκοσι χρονῶν. Εἶχα τὴ γραία γιαγιά μου, — ποὺ φεύγοντας ἔκρυψε στὴ ζώνη της καὶ ἔφερε μαζί της τὴν Ἑλληνική μας σημαία —, τὴ μητέρα μου, μιὰ φιλάσθενη γυναῖκα, τὴ μικρή μου ἀδελφή, κι' ἕνα μωρὸ στὰ χέρια μου.

—Ὁ πατέρας μου εἶχε πεθάνῃ ἀπὸ τὶς κακουχίες στὴν ἐξορία. Ὁ μικρὸς ἀδελφός μου κι αὐτὸς ἐξόριστος, δὲν ἤξερα ποὺ εὑρίσκετο καὶ τὸν χαμὸ τοῦ ἀνδρός μου δὲν τὸν ἤξευρα ἀκόμα —. Βρεθήκαμε στὴν ἀλλοφροσύνη αὐτὴ τῆς δραματικῆς ἀναχωρήσεως καί, ζήσαμε τραγικὲς στιγμές!..

Ἐγὼ ἤμουνα ὁ μοναδικὸς κηδεμόνας τῆς οἰκογένειας. Τί νὰ κάνω τώρα;...

Τὸ κατάστημα τῶν ὑφασμάτων, τὸ εἶχαν ρημάξει οἱ κρατικὲς ἐπιτάξεις καὶ οἱ κλεψιὲς τῶν μπέηδων. Ἡ ἀποθήκη μας γεμάτη κατεργασμένα καπνά, εὑρίσκετο στὰ χέρια τῶν Τούρκων. Χωριστὰ ἡ ἀποθήκη τῆς μητέρας μου, ποὺ ἦταν γεμάτη δέρματα, παπούτσια καὶ ἄλλα ἤδη. Τὰ σπίτια, τὰ κτήματα, τοὺς κήπους, τὶς δενδροφυτίες, γεμᾶτα καρπούς, τὰ ἀφήσαμε ἔτσι. Ὅλες τὶς πιστώσεις τοῦ συζύγου μου καὶ τοῦ πατέρα μου, καὶ τὰ ὀφειλόμενα, τὰ κατεχράσθησαν.

Τί νὰ σκεφθῶ; Τὰ πρόσωπα ποὺ εἶχα κοντά μου, ἢ τοὺς εὑρισκομένους στὴν ἐξορία;...

Ἡ θέσις μου, ἦτο οἰκτρὰ καὶ ἀπελπιστική...

Ὅλα τὰ ἔβλεπα μπροστά μου, νὰ γκρεμίζωνται, νὰ χάνωνται!... Καὶ ὅλη τὴν φροντίδα, τὴν εἶχα ἐγώ... Εἰς τὸ ἄγνωστον ποὺ πηγαίναμε, ἔπρεπε νὰ ἔχωμε λεπτά, γιὰ νὰ ζήσουμε ὅλη ἡ οἰκογένεια.

Ὅλη μας ἡ περιουσία, ἔμεινε λεία τῶν βαρβάρων, κι' ἐμεῖς κινδυνεύαμε νὰ πεθάνουμε ἀπὸ τὴν πεῖνα καὶ τὴν κακοπέραση...

(Συνέχεια εἰς τὴν 4ην Σελίδα)

Η ΣΗΜΑΣΙΑ ΤΩΝ ΕΟΡΤΩΝ ΤΩΝ ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΩΝ

Ἡ σημασία τῆς γέννησης τοῦ Χριστοῦ, στὴ παράμερη καὶ φτωχικὴ ἐκείνη Φάτνη τῆς Βηθλεέμ, εἶναι συνδεδεμένη πολὺ μὲ τὴν σωτηρία καὶ Εὐτυχία τῆς ἀνθρωπότητος. Ἡ ἀνθρωπότης κολλημένη καὶ βουτηγμένη στὶς ὑλικὲς ἀπολαύσεις, λίγο σκέπτεται ἀπὸ πνευματικῆς πλευρᾶς τὴ Γέννηση τοῦ Χριστοῦ, τοῦ υἱοῦ τοῦ Θεοῦ, ποὺ ἐξιλέωσε ἀργότερα μὲ τὴν σταυρική του θυσία, ἀπὸ τὸ ἀσήκωτο βάρος ὅλη τὴν ἀνθρωπότητα. Ἀποσταμένη καὶ χλωμιασμένη ἀπὸ τὴν ἁμαρτωλὴ καὶ ἀνήθικο ζωὴ καὶ ξαγκιστρωμένη ἀπὸ τὴ θρησκεία, συνεχίζει ἡ ἀνθρωπότης νὰ περπατᾶν τὸν τεθλασμένο δρόμο, ποὺ τὴν φέρνει φυσικὰ στὴν καταστροφὴ τῆς ψυχῆς. Κανένας δὲν μπορεῖ νὰ φέρῃ ἀντιρρήσεις, στὸ ὅτι ἡ ἐποχή μας εἶναι ἀρκετὰ προωδευμένη καὶ τὸ σπουδαιότερο ΠΟΛΥΜΗΧΑΝΗ, ἀλλὰ δυστυχῶς δυσκολεύεται ἀκόμη νὰ μάθῃ τὸ μυστικὸ τῆς εὐτυχίας της καὶ τῆς σωτηρίας της. Χτίζει ὄμορφες, ξεκούραστες καὶ ἀξιοθαύμαστες πολιτεῖες, ἀλλὰ οἱ κοινωνίες αὐτῶν δὲν ἔχουν βάση τὴν ἀλληλεγγύη καὶ τὴν ἀγάπη κι' ἔτσι μὲ τὴν πρώτη καταιγίδα τῆς δυστυχίας συγκλονίζονται συθέμελα καὶ βογγοῦνε φριχτά. Ἡ ὕλη παρέσυρε στοὺς κόλπους της τὸν ἄνθρωπο καὶ μὲ τὰ ἐφήμερα καλά της, λησμόνησε ὁ κακομοίρης ὁ ἄνθρωπος τὴν ἐπιστροφή του στὸν ψυχικὸ κόσμο, κι' ἔτσι βαδίζει ἄβουλος, ἀπερίσκεπτος καὶ γυμνὸς ἠθικά, μέσα στὴν κολασμένη χώρα. Ἐκεῖ βέβαια κινδυνεύει νὰ τοῦ μουχλιάσῃ ἡ ψυχὴ καὶ νὰ καταστραφῇ. Ἕνα πρᾶγμα σκέπτεται: τὰ λεπτά, τὰ πλούτη καὶ τὴν σωματικὴ ἀπόλαυση. Ἂν ὁ τρόπος μὲ τὸν ὁποῖον ἀποκτᾶ αὐτὰ εἶναι ἀντιανθρώπινος, δὲν τὸν ἐνδιαφέρει, γιατὶ βρίσκεται σὲ «ἡμιασυνειδησία». Ἂν στὸ διπλανὸ σπίτι πεθαίνουν ἀπὸ τὴν πεῖνα, ὑποφέρουν ἀπὸ τὴν δυστυχία καὶ λιώνουν ἀπὸ τὸν πόνο τῆς ἔλλειψης, αὐτὸ δὲν τὸν συγκινεῖ. Ἡ κίτρινη λάμψη τοῦ χρήματος τὸν ἐτύφλωσε καὶ δὲν βλέπει δεξιὰ καὶ ἀριστερὰ τυφλούς, κουτσούς, ἄνεργους καὶ κατατρεγμένους ἀνθρώπους, ποὺ μὲ λίγη φιλανθρωπία θὰ εὐτυχοῦσανε καὶ κεῖνοι. Ὁ ἄνθρωπος ὅμως σκέπτεται, Χριστούγεννα ἦρθαν, ἂς φάω κι' ἂς πιῶ καὶ βλέπουμε τοῦ χρόνου ἂν ζήσωμε. Παραγνωρίζει τὴ σημασία τῆς Γέννησης τοῦ Χριστοῦ καὶ τὶς γιορτὲς τῶν Χριστουγέννων. Ὁ Χριστὸς γεννήθηκε «ἕνεκα ταλαιπωρίας τῶν πτωχῶν καὶ τοῦ στεναγμοῦ τῶν πενήτων» καὶ γιὰ τὴν «ἐπὶ γῆς Εἰρήνην» καὶ ὄχι γιὰ νὰ μᾶς δώσῃ εὐκαιρία νὰ φᾶμε καὶ νὰ πιοῦμε χορταστικά. Ὁ Χριστὸς ἦρθε στὸν κόσμο νὰ μοιράσῃ χαρά, καλωσύνη, εὐλογία καὶ νὰ ἐπαναφέρῃ τὸν ταλαίπωρο ἄνθρωπο στὸ μόνο ὀρθὸ χριστιανικὸ δρόμο καὶ τέλος μὲ τὸ σταύρωμά του, νὰ μᾶς ξεφορτώσῃ κι' ἀπ' τὸ φορτίο τοῦ κακοῦ καὶ τῆς ἁμαρτίας. Ἦρθε σὰ μειλίχιο φῶς, νὰ καθησυχάσῃ τὸν σάλον καὶ τὸν κονιορτό, ποὺ ἐδημιούργησεν ὁ ἄν-

(Συνέχεια εἰς τὴν 4ην Σελίδα)